

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 41 (13.871)

Trst, sreda, 20. februarja 1991

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

primorski dnevnik

Ameriški predsednik Bush dvomi v koristnost mirovnega načrta Mihaila Gorbačova

Svet čaka Sadamov odgovor

Washingtonska administracija noče, da bi Sadam Husein politično vnovčil svoj umik iz Kuvajta
Razočaranje dvanajsterice v Luksemburgu, ki je pripravila načrt za povojno ureditev Bližnjega vzhoda

WASHINGTON — Kot hladna prha je v precejšnji meri ohladila upanja v mirno rešitev zalivskega spopada včerajšnja Busheva izjava, da mirovni načrt sovjetskega predsednika Gorbačova vsebuje »precej manj kot bi bilo potrebno«, da se prekine spopad. V Luksemburgu, kjer je dvanajsterica že razpravljala o povojni ureditvi bližnjevzhodnega vprašanja, so le s težavo prikrivali razočaranje.

Ameriški predsednik Bush je torej prehitel Sadama Huseina, ki bi moral danes odgovoriti Gorbačovu, in je prekinil molk, ki ga je že marsikdo ocenjeval kot tiho privoljenje v sovjetski mirovni načrt. »Visoko cenim dejstvo, da mi je predsednik Gorbačov poslal kopijo svojega predloga Iraku o spopadu v Zalivu. Včeraj smo mu posredovali naš komentar. Kar se nas tiče, moram še enkrat poudariti, ne bo pogajanj, cilji so bili že jasno določeni. Ne bo koncesij in mi jih ne bomo dali. Predsednik Gorbačov me je prosil, naj ostanejo podrobnosti njegovega predloga zaupne, kar bom naredil. Spoštoval bom njegovo prošnjo v interesu, da se pobuda še globlje prouči.« Po teh besedah je Bush še pristavil, da je bil z Gorbačovem zelo iskren, da mu je poudaril, kako ceni, da ga je seznanil s pobudo, ki pa je »precej manj kot bi bilo potrebno«.

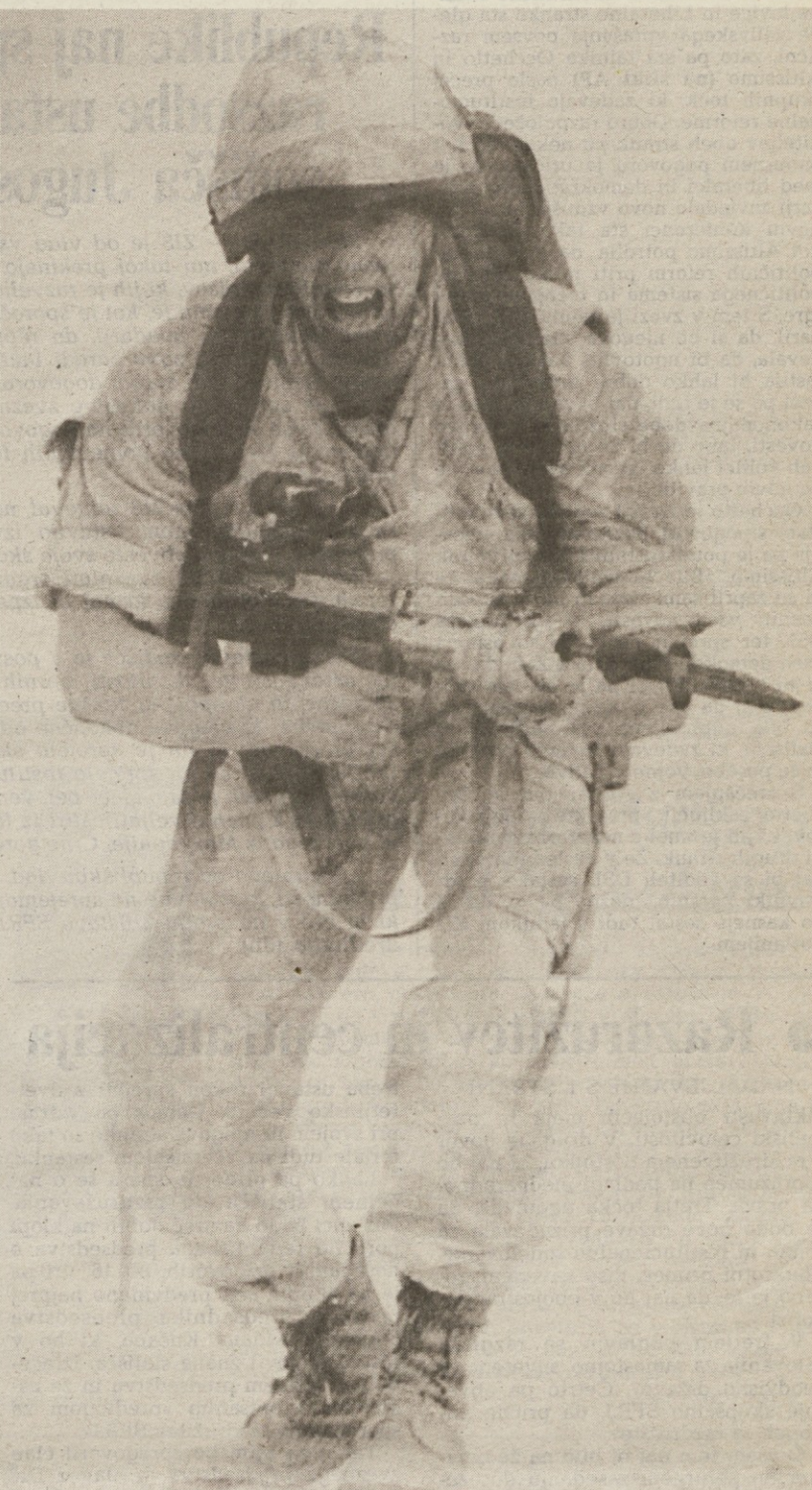
Sodeč po tej kratki izjavi Bush ni stoodstotno zavrnil sovjetske pobude, a je dal precej jasno razumeti, da Sadam Husein ne sme politično vnovčiti svojega morebitnega umika iz Kuvajta. Funkcionarji Pentagona so po Bushevi izjavi pripomnili, da mora biti iraški umik iz Kuvajta »hiter, množičen in popoln«. V bistvu bi morali umik izvesti v bornih 96 urah, kar pomeni, da bi morali v Kuvajtu pustiti vso težko mehanizacijo vključno s tanki in težkim topništvom.

Po vsem sodeč hoče Pentagon ponižati iraško vojsko, ji odvzeti dobršen del orožja, da ne bi jutri predstavljala nove nevarnosti. Še več, v Washingtonu so včeraj poudarjali, da mora Irak pristati na vse resolucije varnostnega sveta OZN in da mora torej Kuvajtu plačati tudi vojno škodo, ker ga je napadel.

V Luksemburgu so zunanji ministri dvanajsterice predlog Mihaila Gorbačova ocenili kot »poziv«, ki je izredno »zanimiv«. Zavzeli so se, da bi po zgledu helsinške KVSE uresničili tudi Konferenco o varnosti in sodelovanju v Sredozemlju. V razčlenjenem dokumentu so podrobno navedli, kako bi bilo treba postopoma reševati bližnjevzhodna vprašanja, vključno s palestinskim. Kot strela z jasnega pa je vse to v bistvu izničila Busheva izjava. Še dobro, da so bili zunanji ministri previdni pri oceni »poziva«
Mihaila Gorbačova, saj so navajali, da bo treba počakati na odgovor Sadama Huseina. Iraški zunanji minister Tarek Aziz pa je šele sinoči prispel iz Teherana v Bagdad. Z iranskimi voditelji je šef iraške diplomacije imel izčrpane pogovore. In prav Teheran je ob Moskvi glavni akter sedanjih mirovnih naporov. Sadam Husein se sinoči ni oglasil, še več, francoski viri trdijo celo, da je bil težko ranjen med bombardiranjem bagdadskega zaklonišča. Vsekakor pa je iraška vojska včeraj poskrbela za svoj odgovor, saj so proti Izraelu izstrelili še eno raketo Al Husein, ki pa naj ne bi povzročila žrtev in škode.

Položaj se je torej ponovno zapletel, tako da je palestinski župan Betlehema Elias Freij odkrito kritiziral Irak in PLO ter Palestince pozval, naj stare voditelje zamenjajo z novimi, ki bodo izbrali »pravo pot«.

Spopad se stopnjuje

Danes zasedata slovenska in zvezna skupščina

V Ljubljani o razdružitvi v Beogradu o centralizaciji

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Danes bosta zasedali slovenska in zvezna skupščina. Obe imata na dnevnem redu več ključnih vprašanj za jugoslovansko prihodnost.

Na dnevnem redu zvezne skupščine bo dvanajst Markovićevih zakonov, ki naj bi naredili zvezno upravo bolj učinkovito in ki vsi izhajajo iz istega načela: preklic samostojnosti republik in utrjevanje zveznih pristojnosti, obnavljanje zvezne centralizirane države. O tem se je pogovarjal predsednik Marković v ponedeljek zvečer s slovenskimi predstavniki in seveda nalez na popolnoma odklonilen odnos.

Prvih pet zakonov bi lahko spravili na skupni imenovalec policijsko-sodnega preganjanja oseb, ki kršijo zvezne zakone, in ustvarjanja ustreznih službi družbenega knjigovodstva, zvezno sodišče, kazenski postopek, izvršilni postopek in zakon o kršenju zveznih zakonov. V ta okvir spadajo tudi zakon o sistematizaciji državne uprave, carinski sistem, zakon o nadzorovale republike in njihova policija, po novem pa bi lahko zvezna policija ne samo nadzirala mejne prehode, temveč po svojem preudarku odzvela na posameznem prehodu vse pristojnosti krajevni policiji.

V slovenskem primeru bi to pomenilo, da bi se na blokih utegnili pojavi zvezni (preberi srbski) miličniki in da bi se končal sedanji sistem liberalnih prehodov meje, uvedli bi strogo kontrolo, kot je pač običajna za realso-cialistične sisteme.

Izredno nevarna sta dva zakona, ki se nanašata na ljudsko obrambo. Zakon o splošni ljudski obrambi povsem odpravlja sedanji sistem Teritorialne obrambe, ki jo spreminja v »namenski del oboroženih sil«, seveda pa poveljnika teritorialne obrambe imenuje JLA brez kakršnega koli vmešavanja republik, celotna sestava pa je trdno v rokah armade. Naslednji zakon se nanaša na vojaško obveznost, ki bi bila povsem centralizirana, republike ne bi

imele več nobenega vpliva, pozive bi neposredno pošiljala armada, jih razporejala po svojem načrtu, seveda ne bi bilo več niti govora o služenju vojaškega roka v domači republiki.

Po mnenju slovenske politike in strokovne javnosti je vse skupaj groba kršitev ustave in temeljnih določil ustave iz leta 1974 in tako se na posreden način v Jugoslaviji uveljavlja neke vrste izredno stanje, kar je za Slovenijo seveda povsem nesprejemljivo. Zaradi tega so v ponedeljek predloge zavrnil in danes jih bodo v zvezni skupščini ponovno odklonili slovenski poslanci. Kakšno bo razmerje sil, je težko reči, prav gotovo pa ne bo soglasja, morda tudi ne bo več večine. Toda za Slovenijo je to že nepomembno, saj je že začela in bo danes ali v četrtek še formalno-pravno uzakonila proces razdruževanja z resolucijo, ki bo na dnevnem redu slovenske skupščine. O tej resoluciji, z njo povezanih dilemah in o političnih odnosih

med strankami je včeraj na predsedstvu republike pet ur potekal uskladi-tveni sestanek, na katerem so povsem logično prišli do izraza različni pogledi in seveda tudi različni interesi raznih strank. Vendar so menda sklenili sporazum o dnevnem redu, vsebinskem poteku današnjega zasedanja in temeljnih smernicah »Predloga skupščine Republike Slovenije o predlogu za sporazumno razdružitve Socialistične federativne republike Jugoslavije«, kot se dokument uradno imenuje. Prvo poglavje dokumenta utemeljuje slovensko suverenost in izhaja iz plebiscitnih določil.

Zanimivo in važno pa je drugo poglavje, v katerem Slovenija oziroma slovenska skupščina, predlaga vsem republiškimi skupščinam, ki jih posamič navaja: »predlog za sporazumno razrešitev SFRJ«. To poglavje obsega tri točke: v prvem se govori o suverenosti republik, dveh ali več, o nedo-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Nova funkcija sodnika Falconeja za zdaj še brez uradnega pečata

PALERMO — Vest o premostitvi sodnika Giovannija Falconeja iz Palermo v Rim, kjer naj bi na pravosodnem ministrstvu prevzel mesto generalnega direktorja oddelka za kazenske zadeve, včeraj ni bila ne potrjena ne demantirana. Na sedežu pravosodnega ministrstva v Ulici Arenula so iz krogov blizu podpredsednika vlade in pravosodnega ministra Claudia Martellija »zagotovili, da bi bilo možno, da prav na željo pravosodnega ministra »sodnik z velikimi izkušnjami v boju proti organiziranemu kriminalu zasede tako odgovorno mesto v pravosodnem ministrstvu«. Nič pa ni bilo včeraj iz Ulice Arenula slišati o glasovih, da naj bi že v kratkem prišlo do srečanja med Martellijem in Falconejem v Rimu.

Tudi neposredno prizadeti, sodnik Falcone, ni bil nič bolj zgovoren. »Kdo ve,« je bil lakoničen odgovor na vprašanje o njegovi premostitvi v Rim. Mnogi si to razlagajo s tem, da sodniki neradi komentirajo novice, ki še

nimajo uradnega pečata. Kljub temu pa je bil bolj zgovoren prvi predsednik palermskega prizivnega sodišča Carmelo Conti, ki je s tem v zvezi dejal, da bi v primeru Falconejeve premostitve v Rim šlo za ovrednotenje enega od najpomembnejših mest v sodni upravi. »Na to mesto bi namreč prišel eden najboljših italijanskih sodnikov, ki je sodstvu dal že doslej precej in bi na mestu s še bolj široko odgovornostjo nedvomno lahko dal še več,« je poudaril Conti.

Ob vseh teh izjavah pa je treba še povedati, da se z verjetnim odhodom Falconeja iz Palermo končuje neko obdobje, ki je bilo povezano z maksiprocesi proti mafiji. Vodstvo palermskih sodnih oblasti bo treba obnoviti, saj bo zaradi dopolnjene starostne meje do konca leta zapustil prizivno sodišče tudi predsednik Carmelo Conti, od aktivne sodne kariere pa se bodo v kratkem poslovili še nekateri znani palermski sodniki.

BAGDAD — Protiiraška koalicija nadaljuje z vojaškimi operacijami, kot da ne bi bilo mirovne diplomatske ofenzive. Še več, po vesteh, ki prihajajo s savdsko-kuvajtske meje, bi marsikdo lahko sklepal, da so se priprave na splošni kopenski spopad v bistvu že pričele. Britanske oklepne enote so včeraj prekorale mejo, uničile nekaj iraških tankov, oklopnih transporterjev in topniških baterij, zajele nekaj ujetnikov in se vrnile na izhodiščne položaje. S podobnim »otipavanjem«
sovražnika so se ukvarjale tudi druge kopenske enote. Jurišni in protitan-kovski helikopterji so začeli še globlje prodirati na kuvajtsko ozemlje, letalsko bombardiranje pa ni poznalo predaha. Še več, včerajšnje bombardiranje Bagdada je bilo eno najhujših od začetka spopada. Iraški viri so včeraj Iranecem prvič priznali, da so imeli do sedaj 20 tisoč mrtvih in 60 tisoč ranjenih. Včeraj so se ponovno oglasili tudi 400-milimetrski topovi bojne ladje Wisconsin, ki se je še bolj približala kuvajtski obali.

Na sliki (telefoto AP): britanski vo-jaki že čakajo na spopad.

V odmevnem intervjuju za sovjetsko TV Jelcin zahteval odstop Mihaila Gorbačova

Jelcin je še dodal, da je njegova oddaljitev od Gorbačova dokončna in nepreklicna, saj je to stvar izbire, ki jo je opravil že pred časom in sicer za sistem sovjetske federacije pod vodstvom skupnega organizma z množičnimi predstavništv. Ankete pa medtem presenetljivo kažejo, da popularnost partije in Gorbačova lahko raste, Jelcinova pa pada.

V Sovjetski zvezi še vedno traja odkrita, pa tudi prikrita napetost. Član CK sovjetske partije Oleg Šenin je v uvodniku v Pravdi grozil Litvi, da bodo, če »bo to potrebno«, uvedli »direktni predsedniški režim«. Tudi Moldovija se upira centralni oblasti in ne sprejema vsesovjetskega referenduma, ki so ga napovedali za 17. marec, v Gruziji pa je bilo v sporadih med vojaki in demonstranti ranjenih šest oseb.

Republike naj spoštujejo razsodbe ustavnega sodišča Jugoslavije

V znamenju polemik izvolili vodstvo slovenske televizije

LJUBLJANA — Od 12. ure do 00.30 je nepretrgoma zasedal svet RTV in po dolgi, burni in sporni razpravi izvolil novo vodstvo slovenske televizije in radia. Na seji je bilo strnjeno prisotnih vseh dvanajst Demosovih svetovalcev, nedemosovci pa so bili krepko razredčeni, saj jih je ostalo le osem, devet. Naposled so z večino glasov izvolili novo vodstvo.

ugledni profesionalac, menda član SDZ, ali vsaj njen somišljenik.

Pri imenovanju glavnega urednika radia pa se je zapletlo. Kandidata sta bila dva: skladatelj Igor Štuhec in dosedanja pomočnik odgovornega urednika (prenovitelj) Igor Savič. Po četrtem glasovanju Štuhec še ni dobil večine glasov, nakar so zahtevali, da oba kandidata predložita na prihodnjem zasedanju svoj program in takrat bodo dokončno glasovali.

Razprava je bila torej dolga, zapletena, glasovanja prav tako in hkrati medsebojno pogojena. Za vse, ali za veliko večino, kandidatur pa je značilno, da sta Demos in z njim večina v svetu povsem obšla določilo, ki zahteva strokovno kvalifikacijo. Na vodilna mesta so bili imenovani sicer na splošno priznani in ugledni ljudje, ki pa, na primer po italijanski zakonodaji, ne bi mogli kandidirati. Lotizacija »na slovenski način« je torej še globlja in še bolj brezobzirna, kar daje celotni zadevi posebej grenak priokus, če se upošteva, da so bili na vseh mestih pod starih režimom imenovani odgovorni radijci in televiziji čljudje z nesporno visoko strokovno kvalifikacijo: menežerji in novinarji. Očitno gre za politične račune, ki se nanašajo na prihodnje volitve, saj je televizija izredno močan medij, toda to so zelo kratkoročni politično-voilni računi, ki se brez ustrezne strokovne učinkovitosti nikoli ne izidejo.

B. S.

Umestnost internacionalizacije krize v Jugoslaviji deli mnenja v javnosti

»Internacionalizacija« jugoslovanske krize je žgoče vprašanje, ki ima tako vsebinske kakor formalne aspekte. Lahko bi rekli, da gre za vprašanje »de jure« in »de facto«. Pravzaprav prej »de facto«, zatem »de jure«. V vsakem primeru pa internacionalizacija, o kateri se v Jugoslaviji zmeraj bolj govori, ne bi smela izzveneti kot grob pritisk, s čimer v bistvu soglašaja večina političnih dejavnikov, bodisi da pripadajo tej ali oni strani.

Jugoslovanska kriza pa je dejansko že »internacionalizirana«. Tako rekoč dobra stran v tej internacionalizaciji je v tem, da se ta zavzema predvsem za mirno rešitev, za strpen dialog, za to, in to je bistveno, da ljudem ni prišlo do državljanske vojne. Pri internacionalizaciji pa bi mednarodni dejavniki morali konec koncev upoštevati tudi to, da Jugoslavija že nekaj desetletij ni več »zaprta« dežela, da se je njen proces odpiranja pričel že okrog 60-ih let, da so bili že tedaj zametki tržnega gospodarstva, pa tudi, čeprav z ozkega zornega kota, političnega pluralizma. Pomemben poskus v nadaljnji demokratizaciji Jugoslavije je bil, mimo značilnih in pozitivnih pojavov okrog 70-ih let, tudi lanski Markovičev reformatorski napor, ki je že dal dragocene rezultate (npr. konvertibilnost dinarja), žal pa ni uspel zaradi političnih trenj. Naglasa vredni so tudi zdajšnji napori za »konfederalizacijo«, ki izražajo težnjo, da bi na demokratičnih temeljih zgradili tako rekoč regionalno skupnost suverenih držav.

Skratka, internacionalizacija jugoslovanske krize bi morala predvsem upoštevati vrsto pozitivnih konotacij, ki že vrsto let, neglede na zdajšnjo napetost, zaznamujejo to deželo in njene sestavne dele. V zvezi s problemom internacionalizacije pa je bilo mednarodno pravo zmeraj kontroveržno. Včasih je bila internacionalizacija določenih problemov dobrodošla (v tem smislu bi morala zdaj delovati tudi jugoslovanske razmere), včasih pa tudi ne, seveda zlasti takrat ne, ko se je spremenila v »vmešavanje«.

Na svetu imamo več starih, pa tudi novih, svežih in žgočih primerov tako dejanske internacionalizacije, kakor internacionalizacije z mednarodnimi pravnimi učinki. Že zdavnaj je npr. internacionalizirano vprašanje baltskih republik, »de facto« internacionaliziran je bil položaj v Vietnamu.

Izraziti primer, ko se je mednarodna skupnost »de jure« soočila s krizami, pa sta bila korejsko vprašanje in pa problem napada na Sueski prekop leta 1967. Za

Nekateri so mnenja, da reševanje »de facto«¹ zmene pripelje tudi do posredovanja »de jure«, vendar to ne drži. Veliko je bilo primerov, ko je bilo vprašanje takorekoč rešeno že v prvi fazi. Lahko to zdaj velja za Jugoslavijo, dasiravno niso redki tisti, ki menijo, da bi ustrežala tudi mednarodna intervencija »de jure«. Vidi se pa, da mednarodni krogi tej inačici niso najbolj naklonjeni. Konferenca o evropski varnosti in sodelovanju, Evropska skupnost in številne druge ustanove so za prožno mnenja, da bi posredovanje »de jure«² bilo pretežavo. Seveda sprejemajo demokratične procese, ki so v Jugoslaviji, zlasti procese na njenem severu, pozdravljajo iniciative, niso pa za intervencije, ki bi lahko poglobile »jugoslovanske jezove«, kakor je te dni izjavil predsednik Evropske skupnosti v Bruslju. Pri tej »previđenosti«³ gre kajpak tudi za bojazen, da se procesi osamosvajanja ne bi nezadržno pričeli tudi drugod. Tudi predstavniki Organizacije združenih narodov so dali vedeti, da jim ne prija zamisel o »mednarodnopravni internacionalizaciji«⁴ jugoslovanskega vprašanja in krize. Domala vsem gre, zlasti pa seveda Evropi, da se v Jugoslaviji uveljavi demokracija, da se vsepovsod uredi večstrankarski sistem, da se uvede tržno gospodarstvo, da se resnično uveljavijo človekove pravice, toda s tem, da se to udejanji brez uporabe sile in da Jugoslavija le ostane kot »sodobna skupnost«, kakor je bilo

Skratka, domala povsod je pristno nekakšno »ravno stališče«, naj se Jugoslavija razvije v znamenju sodobnih skupnostnih meril, vendar naj bi svoje problemsodobne reševala sama brez tujih posegov. Internacionalizacija »de jure« bržčas ne pride v poštev ne samo zato, ker niso zreli pogoji, marveč predvsem zategadelj, ker navsezadnje večina jugoslovanskih dejavnikov soglasja s potrebo, da se razmere spremenijo in posodobijo. To s seveda spet ne pomeni, da ne bi smeli krepiti prizadevanja za utrjevanje varnostnih elementov tako v sami Jugoslaviji, kakor v tem delu Evrope.

MIRO KOCJAN

Odbornik Carbone o ciljih deželne konference o teritoriju Razčlemba doslej opravljenega dela in priprava smernic za prihodnost

G. Carbone: Park ne škodi manjšini

Primorski dnevnik: Dežela prireja svojo urbanistično konferenco, ko se v deželnem svetu razpravlja o dežel- nem urbanističnem zakonu in o okvirnem zakonu o parkih. Kako lahko konferenca vpliva na ta dva osnutka?

CARBONE: Predvsem bi rekel, da bo konferenca sooča- nje med političnimi predstavniki in tehnik, tudi zunanjimi, in bo zato morala povedati, ali je pot, ki smo jo izbrali, pravilna. S tega vidika naj bi konferenca pripravila vzorec, na katerega se bomo lahko sklicevali. Glede parkov pa bi poudaril, da imamo na papirju kopico parkov, v resnici pa ni bilo uresničnega še nič konkretnega. Z okvirnim zakonom in z ustanovitvijo primernih ustanov skušamo, seveda postopno, uresničiti dejanske parke, ki naj po eni strani zaščitijo okolje, obenem pa naj ovrednotijo dejansko druž- beno in gospodarsko vlogo parkov samih. Ponekod smo že veliko naredili, zlasti v goratih predelih, kjer so problemi z uporabo teritorija manjši. Druge smo z velikim naporom prepričali ljudi o pomembnosti parka - mislim predvsem na Gračevo in Marano, ponekod pa so težave političnega znač- ja večje...

PD: Najbrž mislite na kraški park. V tem primeru je velik problem odnosa med parkom in občinami. Katere pristojnosti bo imel upravitelj parka in katere bodo ohranile občine.

CARBONE: Dobro se zavedam, da gre v tem primeru za kočljivo vprašanje, toda z deželnim načrtom o parkih bomo odločili o načrtovanju dela občinskih teritorijev. Zdi se mi tudi naravno, da je tako, saj če odločimo, da so nekatera območja nezazadljiva ali jih je treba zaščititi, ni velike raz- like, če se za to odloči občina, ali kdo drug. Končni rezultat je isti.

PD: Toda deželna težnja po centralizaciji je v na- sprotnju z zakonom o decentralizaciji in z vsedržavnimi smernicami o ovrednotenju krajevnih uprav...

CARBONE: Dežela ne teži k centralizaciji, pač pa k osvojitvi uresničljivega normativa. Če ne razmišljamo ab- straktno o odnosu med deželo in občinami, pač pa konkret- no o vsebini, se mi zdi lažje. Če soglašamo o nujnosti zašči- te okolja, je zelo relativno, s kakšnim instrumentom to do- sežemo, razen če se ne razpihuje polemike o sredstvu, ker se ne soglaša s cilji.

PD: Toda tako Demokratična stranka levice kot Slo- venska skupnost sta zaskrbljeni, ker se bojita, da bi s parkom krnili pristojnosti občin in torej pravice sloven- skega prebivalstva.

CARBONE: Zdi se mi, da je problem prav v tem stalnem prepletanju problemov teritorija s političnimi problemi, ki zadevajo odnos med Slovenci in Italijani. S tega vidika bi lahko tudi razumel ugovor, ko nekdo pravi: če se odpovem delčku svoje politične oblasti na primer ob problemih teri- torija, načnem tudi svojo možnost vpliva prav na to, kar je moj primarni interes, da se ohranim kot skupnost. Mislim, da polemike izvirajo prav iz tega, kajti če za trenutek od- mislimo ta narodnostni aspekt - čeprav se dobro zavedam, da je težko - bi rekel, da sem se z istimi problemi pristoj- nosti spoprijel v Gračevo in Maranu, saj so v Gračevo štiti- li turistične interese, v Maranu pa interese ribištva. V tem primeru smo s posredovanjem dosegli neke vrste kompro- mis, ki omogoča Deželi, da nadaljuje po svoji poti, načrto- valce pa so konec koncev zbrale občinske uprave, tako da obstaja jamstvo korektnih odnosov med tistimi, ki priprav- ljajo načrt za park, in občinskimi upravami. V primeru kraškega parka bi morali delati po podobnem vzorcu, toda če obstaja aprioristični odklon, se bojim, da ne bomo nare- dili veliko korakov naprej, razen če ne bodo občine pri- pravljene nakazati skupnih operativnih smernic za uresni- čitev kraškega parka. Toda tudi glede tega imam pomisle- ke, saj se mi zdi težko, tudi v luči zgodovinske izkušnje, da bi Občina Trst lahko osvojila skupne operativne smernice z zgoščenimi, dolinskimi, repnabarsko ali nabrežinsko občino, ker so politične večine različne in tudi občutljivost za pro- bleme različna. Ob tem pa ne smem pozabiti, da bo v kraš- kem parku 7.000 ha površine tržaške občine. Zaradi tega si težko zamišljam kraški park kot sad posredovanja med ob- cinami. Sedaj smo v fazi zid proti zidu, vendar sem prepri- čan, da je treba najti možnost posredovanja in to je mogo- če, če ohranimo enovitost posega, če krepimo pristojnosti občin v fazi načrtovanja in jih brutalno ne preskočimo, če se predhodno dogovorimo o smernicah in operativni struk- turi, ki bo morala načrtovati park.

PD: Ob tem pa je še problem, kdo bo upravljal park. Bo to Kraška gorska skupnost?

CARBONE: To bo odvisno predvsem od deželnega sve- ta, ki bo moral odločiti, kdo naj upravlja park. Osebo sem prepričan, da je zaradi političnih problemov, ki so v naši stvarnosti, možno zaupati upravo parka KGS s tem, da se njeno vodstvo dopolni z nekaterimi tehnikami.

PD: Z vidika slovenske narodnostne skupnosti posta- nejo osnovni problemi jamstva za družbeni in gospodar- ski razvoj. Kaj mislite ukreniti s tem v zvezi?

CARBONE: Mi pregledujemo vse prehode, kar upočas- njuje postopek. Toda imamo že pripravljene ukrepe za fi- nansiranje KGS, kar ji bo omogočilo vrsto posegov. Nihče ne misli na kraški park kot na naselje S. Nazario in torej na raznarodovanje, moj prvi cilj je zaščita okolja. S tega vidika je treba poudariti, da je težko ostati znotraj državnih meja, saj je vprašanje kraškega parka tipično mednarodno vpra- šanje, saj bi morali seči s parkom nekako do Pistoje. Glavni cilj torej je zaščita okolja z ustreznimi in učinkovi- timi normativom. Če so v območju parka tudi gospodarske dejavnosti, se mi zdi prav, da te dejavnosti upravljajo tisti, ki tam živijo. Kraški park je drugačen od ostalih parkov, saj je Kras, kakršnega poznamo danes, proizvod človeškega dela. Nekatere dejavnosti je treba spodbuditi, kot na pri- mer kmetijstvo, ki ga je treba ovrednotiti. V prehodni fazi pa seveda pride tudi do nedoslednosti, saj na primer gozdni delci, da nekatere epizode lahko izzovejo jezo ljudi, vendar v perspektivi si zamišljam park kot kraj, kjer se člo- veka dejavnost razvija, seveda z nekaterimi značilnostmi in z upoštevanjem nekaterih pravil. Prav zaradi tega mis- lim, da bi naredili nekaj koristnega za vso skupnost, če bi uresničevanjem načrta. Če nam ne bi uspelo uresničiti par- ka v okviru dežele, seveda z iskanjem primernega ravn- ovesja, je nevarno, da nam park vsili Rim, ki ne pozna vseh tujkrajšjih problemov. Tudi zaradi tega bi preprij in čelna kontrapozicija, ki bi prepričali uresničitev parka, lahko po- stali medvedja usluga za vso skupnost, tudi za slovensko in za zaščito njenih interesov.

VOJMR TAVČAR

TRST — Oceniti, kar je bilo narejenega doslej in pripra- viti vrsto ukrepov in smernic za prostorsko planiranje, ki bodo usmerjene v leto 2000: tako je opredelil deželno kon- ferenco o teritoriju odbornik za načrtovanje Gianfranco Carbone. Cilje in namen konference, ki bo v petek in sobo- to na pomorski postaji v Trstu, je Carbone predstavil na včerajšnji tiskovni konferenci.

Po Carbonejevi oceni bo konferenca tesno povezana z zelo stvarnimi in vsakodnevnimi vprašanji, iz česar izhaja tudi njena struktura, ki bo temeljila na štirih srečanjih, od katerih bo vsako obravnavalo zelo specifična vprašanja. Tako bo v petek dopoldne konferenca, po Carbonejevem uvodnem poročilu, razčlenila vsebino novega deželnega ur- banističnega zakona in bo pregledala tudi nov sistem kom- puterizirane kartografije; v petek popoldne bo drugo sre- čanje posvečeno poročilom resornih odbornikov od odbor- nika za okolje do odbornika za industrijo, od katerih bo vsak nakazal razvojne smernice v svojem sektorju. V soboto dopoldne bodo na tretjem srečanju preučili odnose in raz- merja med deželnimi in državnimi zakoni, v soboto popol- dne pa bodo imele besedo politične stranke, ki se bodo soočile o vprašanih prostorskega urejevanja.

Carbone je dejal, da je konferenca pomembna priložnost za ocenjevanje tega, kar je bilo narejeno doslej, obenem pa tudi priložnost za načrtovanje za prihodnost na področju, ki lahko bistveno vpliva na gospodarski razvoj in vlogo Furla- nije-Juljske krajine.

Ob koncu se je Carbone tudi polemično obregnil ob stališča SSk in DSL zlasti glede okvirnega zakona o parkih. O teh problemih, ki izrazito zadevajo slovensko narodnos- tno skupnost, pa smo mu postavili vrsto vprašanj. Intervju objavljamo na tej strani.

Zagotovilo deželnega odbornika Ferruccia Sara Rudarji ne bodo na cesti

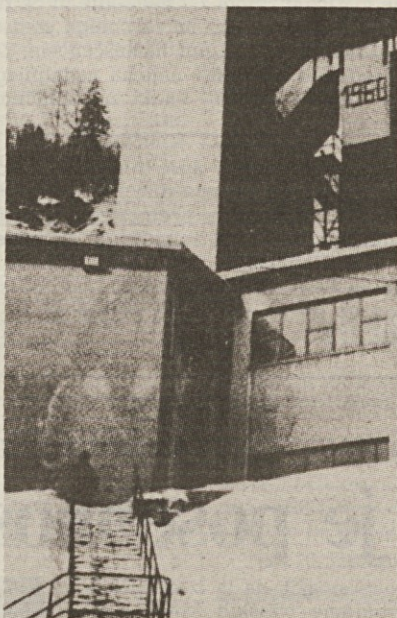
TRST, TRBIŽ — Medtem ko se ra- beljski rudarji že dva tedna mučijo v vlažnih in mrzlih rovih (nekaterim je moral priskočiti na pomoč zdravnik) in medtem ko si v Predelu ter okolišu vrstijo solidarnostne manifestacije z zbiranjem podpisov za ohranitev rud- nika, je Dežela trdno odločena rudnik zapreti. To je ponovil včeraj odbornik za industrijo Ferruccio Saro (na sliki) članom četrte stalne komisije med ob- razložitvijo programa glede nadaljnje usode stotridesetih rudarjev.

Odbornik Saro je zagotovil pomoč Dežele pri najnujnejši oskrbi prizade- tega delavstva in dodal, da bodo mo- rali tako rudarji kakor uradniki rud- niškega podjetja za "določeno" čas v dopolnilno blagajno, da pa bodo po- tem vsi dobili drugo zaposlitev. Kaj bolj točnega o tem, kako zagotoviti krajevemu prebivalstvu kruh v bodo- če, to se pravi gospodarski razvoj tega območja, Saro ni povedal, pač pa je nanizal celo vrsto števil, ki se nana- šajo na zgubo pri upravljanju rudnika.

Finančno breme, je dejal, prenašata tako državna kakor deželna uprava. Leta 1988 je znašala pasiva 9,581 mili- jarde lir, leta 1989 pa 5,452 milijarde lir; za to dveletje je Dežela nakazala 3 milijarde, medtem ko je država prispe- vala 10 milijard, vseeno pa je ostala vrzel 1,799 milijarde lir. Lanski režijski stroški so terjali 6,980 milijarde lir: dr- žava naj bi dala na razpolago 2,800 mi- lijarde, primanjkljaj pa znaša 4,180 mi- lijarde lir.

Vsak posamezen rudar stane vsak mesec več kakor 8 milijonov lir, je pri- pomnil odbornik Saro, vendar, kakor že rečeno, z zagotovitvijo, da vsi ti ljudje ne bodo ostali na cesti.

V debato so posegli med drugimi svetovalci Del Negro in Bratina (PDS- DSL) in Lepre (PSI). Kakor piše v de- želnem tiskovnem sporočilu, so navzo- či izrekli odborniku Saru priznanje za trud, ki ga je vložil v postopek za raz- rešitev tega žgočega problema.

Vhod v rabeljski rudnik

Stopnja nižja, davki višji

PORTOROŽ, IZOLA — Čeprav so vsi sloven- ski gostinci pričakovali nižje davke in je bila slovenska javnost tudi tako obveščena, da so v republiki sprejeli nižje davke za pijače, se je zgodilo ravno nasprotno. Zdaj velja tak davčni sistem, da bi morali vsi slovenski gostinci zviša- ti ceno pijač (in jedač), če bi hoteli ohraniti enak zaslužek, kot so ga imeli s prodajo istih pijač v januarju. Če pa bi hoteli upoštevati še vse druge podražitve (nabavne cene pijač in hrane), bi morali vse to podražiti vsaj še za 70%. Kdo pa bi potem sploh še zahajal v sloven- ska gostišča, če so ta že zdaj znana kot soraz- merno draga? Kaj se je torej "skuhalo" z davki v gostinstvu? Prvega februarja so začele res ve- ljati malo nižje davčne stopnje, toda hkrati je prenehala olajšava, po kateri so gostinci plače- vali samo 36% predpisanih davkov. In kaj to pomeni konkretno?

V izolskem počitniškem domu slovenskih upokoencev, Hotelu Delfin, so izračunali, da so 31. decembra lani plačali 5,93% od prodajne cene vina, zdaj znašata temeljni in republiški prometni davek za vino 12,28%; pri osvežitnih pijačah je znašala prejšnja davčna stopnja 14,34%, zdaj je 22,18%; pri pivu je bila obdavči- tev 27,62%, zdaj je 40,48%; pri drugih alkoholnih pijačah je bila prej 39,06%, danes pa je 51,22%.

Seveda pa gostinske in turistične delavce niso prizadele le obdavčitve (na prodajno ceno) pi- jač, ampak tudi obdavčitve hrane (3%), prav tako na prodajno ceno, in davek na repromateri- al (3%). »Doslej so se v republiških organih ves čas izgovarjali, da je za (že dosedanj) neustrez- no davčno politiko kriva federacija, ker da od- govorni v zveznih organih nimajo posluha za turizem. Zdaj, ko so republiški organi dobili škarje in platno, pa se obnašajo do turizma in gostinstva še bolj mačehovsko. Poleg vsega smo morali za mesec januar plačati 40% davka na dobiček, čeprav dobička sploh nismo imeli. Ime- li smo v 12 dneh - kolikor smo bili odpri - 650.000 dinarjev prometa, plačati pa smo morali 39.000 dinarjev davka na dobiček, ki naj bi ga imeli. Večina portoroških hotelirjev sicer tega problema pravzaprav niti ne pozna, ker so imeli vse do zdaj še večje izgube, kot smo jih imeli mi. Ko pa bodo vendarle prišli do zaslužka, jim ga bodo pobrali dacarji,« je razlagal direktor izolskega hotela Delfin in dodal: »Vseposod nam napovedujejo še večjo katastrofo v turistič- ni letini. V takih primerih vseposod znižujejo davke, nas pa so dodatno privili!«

BORIS ŠULIGOJ

Stališče samoupravne skupnosti Italijanov s Koprškega

Koprška TV naj ohrani svoj narodnostni značaj

KOPER — Skupščina Samoup- ravne skupnosti italijanske narod- nosti v Kopru je 7. februarja prou- čila problematiko TV Koper-Capo- distria in odobrila naslednje za- ključke:

1. TV Capodistria je nastala leta 1971 kot specifična postaja v službi italijanske narodnostne skupnosti. Ta usmeritev ostaja še danes ve- ljavna. Postaja obstaja zato, ker ob- staja italijanska narodnostna skupi- na, ki mora biti prek vseh instituci- onalnih kanalov subjekt, ki ga up- ravlja.

2. TV Capodistria gre zajamčiti vsa sredstva in svobodo za njih uporabo, da potrdi svojo prisotnost v italijanskem etru kot sestavina širšega enotnega italijanskega kul- turnega prostora, katerega je naša etnična skupnost priroden del.

3. TV Capodistria mora ohraniti svoj značaj nacionalne televizije v skladu s prvo točko. V skladu s programsko platformo, ki so jo sprejele 6. septembra 1990 v Piranu samoupravne skupnosti italijanske narodnosti, naj postaja deluje v okviru javnega radio-televizijskega sistema in kot taka naj bo deležna

finančnih sredstev, ki jih predvide- va zakon.

4. Zahteva se hitro in pogloblje- no analizo o potencialu in človeš- kih, tehničnih ter finančnih razpo- ložljivostih, namenjenih za zaslom- bo funkciji, ki jo je TV Capodistria poklicana opravljati v skladu s svo- jimi ustanovnimi načeli.

5. Skupščina podpira usmeritve in programski cilj italijanskega programa postaje ter potrjuje po- trebo, da založniško linijo odobrijo legitimne in zakonite institucije narodnostne skupine, ki poleg tega imenujejo tudi odgovornega ured- nika.

6. Ob potrjevanju izvirne funkci- je TV Capodistria skupščina poziva vladi Slovenije in Hrvaške, da omogočita sprejemanje oddajniškega signala na vsem območju, kjer prebiva in deluje italijanska narod- nostna skupnost.

Samoupravna skupnost italijan- ske narodnosti v Kopru zaradi tega spodbuja vso italijansko narodno skupnost in Republiko Italijo, da se zavzameta in obvezeta - tudi finan- čno - za razrešitev tega problema.

»Pakt o sodelovanju« med zelenimi v FJK

TRST — Zeleni marjetice Furlanije-Juljske krajine, ze- leni listi iz Gorice in Pordenona ter zelena alternativna lista iz Trsta so podpisale sporazum o sodelovanju. Na us- trezni tiskovni konferenci v Trstu so poudarili, da ta sporaz- um ne pomeni kontrapozicije nasproti federaciji zelenih smejočega sonca, ki se je porodila na kongresu v Castroca- ru, da pa ta kongres obsojajo. Volilna reprezentativnost pri- stašev tega pakta se odraža v enem deželnem svetovalcu, v treh pokrajinskih svetovalcih (v Vidmu, Pordenonu in Tr- stu) ter v 26 občinskih svetovalcih. Kongresu v Castrocaru podpisniki pakta očitajo "pretirano spolitiziranost", ki da jo je narekovala želja po "reciklaži predstavnikov radikalcev in demoproletarcev", prav tako pa očitajo kongresnikom "izničanje manjšin" in "zadušitev notranjih nasprotnih gla- sov". Zaradi tega - pripominjajo podpisniki pakta - je zmanjkala povezava z bazo, kakor tudi ideja o tranzverzal- nosti zelenih, ki bi morali mimo slehernega političnega prejuda delovati izključno v interesu okolja s konkretni- mi dejanji, ki jih morajo vsakokrat spremljati protesti. Sku- pine zelenih skušajo zdaj na osnovi tega novega sodelova- nja spet vzpostaviti zvezo z bazo in z naravovarstvenimi organizacijami.

Visoka kazen ladjarju zaradi 20 kg kokaina

KOPER — Kriminalisti in tehniki kopske uprave za notranje zadeve imajo še polne roke dela z iskanjem sledi o izvoru, pošiljatelju in kupcu 20 kilogramov koka- ina, ki so ga v ponedeljek zasegli v koprski tovarni luki na ladji Normandic nizozemske družbe Seatrade iz Grö- ningena. Opojni tovor so odkrili med pretovarjanjem 2.240 ton banan, ki jih je ladja v koprsko pristanišče pripeljala iz Kolumbije. Na predvčerajšnjo zaplemo pa so že včeraj reagirali na koprski carinarnici. Sestala se je namreč komisija za carinske prekrške in ugotovila, da sta ladijska družba in poveljnik ladje kršila carinski za- kon. Kot je povedal Radenko Novaković, gre za kršitev 2. točke 1. odstavka 370. člena carinskega zakona, ki predvideva denarno kazen v vrednosti od ena do pet- najstkrat večje od "prikrajšane" carine. Vrednost mami- la so ocenili na 2,52 milijarde lir. Ladjar bo moral plača- ti kazen, ki je osemkrat večja od ocenjene vrednosti, to je več kot 20 milijard lir, poveljnik pa v višini 80 dinar-jev (za odgovorno osebo je namreč najvišja kazen 100 dinarjev). Odločbo bo kopska carinarnica izdala danes.

IZTOK UMER

Upokojenci v Kopru so za ustanovitev lastne neodvisne politične stranke

KOPER — V Smedelci je okrog 2.000 upokoencev - nekako tretjina jih je vključenih v krajevno društvo upokojen- cev. Številni, ki so se udeležili petkove- ga občnega zbora, so podprli delovno us- meritev, ki jo je predlagalo staro vodstvo in za delo po različnih interesih izvolili več pododborov. Opozorili so tudi na to, da zdaj gostujejo v domu krajevnih skupnosti, da jim je prejšnja občinska vlada menda obljubila prostore v opuš- čenem semedelskem gradu (ta je napro- daj, upokojenci pa ga seveda ne morejo kupiti), da so pod novo oblastjo prikraj- šani pri pokojninskem in invalidskem zavarovanju in stanovanjskem varstvu. Podprli so tudi predlog, da Zveza druš- tev upokoencev izpelje akcijo za usta- novitev neodvisne politične stranke upo- koencev Slovenije. Za predsednika se- medelskega DU so ponovno izvolili Jo- žeta Sedmaka, priznanja pa so podelili Cirilu Janežiču, Milanu Kovaču ter OŠ Dušana Bordona.

D. G.

Reforma izvoljenih teles odpira celo vrsto aktualnih vprašanj Statuti javnih uprav pomembna preizkušnja za našo skupnost

Nedavna razsodba državnega sveta, ki dejansko prepoveduje rabo slovenščine v tržaškem pokrajinskem svetu, je znova odprla vprašanje enakopravnosti slovenskega jezika v javnih upravah in ustanovah. Za našo manjšino je sicer to vedno aktualno in že zgodovinsko vprašanje, s katerim se soočamo skoraj vsak dan. V teh dneh je npr. na dnevnem redu slovenščina v rajonskih svetih tržaške občine, v kratkem pa se bo začela razprava o občin-skih in o pokrajinskih statutih. Primorski dnevnik bo tem problematikam v naslednjih dneh posvetil posebno pozornost. Danes objavljamo članek o vprašanju statutarov, ki nam ga je posredoval pravnik dr. Pavel Slamič.

Zakon št. 142 iz leta 1990 o reformi krajevnih uprav vnaša vrsto pomembnih novosti v delovanje in ustroj izvoljenih teles, zlasti pa občin in pokrajin. Te novosti so dalj časa v ospredju pozornosti in razmišljanja upraviteljev in izvoljenih predstavnikov, ki bodo morali v kratkem s tem v zvezi sprejeti marsikatero pomembno odločitev. Nadvse pomembna pa je novost, ki izhaja iz četrtega člena tega zakona in ki nalaga občinam in pokrajinam dolžnost, daodobrijo svoje statute. S tem je krajevnim ustanovam priznana tako imenovana statutarna avtonomija, ki nalaga upravam celo vrsto novih nalog in dolžnosti.

Statuti morajo biti odobreni do konca junija, čeprav nekateri že namigujejo na možnost odložitve tega časovnega termina. Mnoge uprave so se vsekakor že lotile dela, ki ne bo lahko in enostavno, saj so statuti nekaj čisto novega in se popolnoma razlikujejo od ostalih upravnih dolžnosti, ki spremljajo poslovanje izvoljenih teles. Pri njihovem oblikovanju torej se ne bo moglo zgledovati po vnaprej določenih vzorcih, saj zakon jasno govori o »lastnih statutih«, to se pravi o dokumentih, ki morajo izražati specifične lastnosti občine ali pokrajine. Člen št. 4 določa postopek za sprejetje statuta, ki ga mora izvoljena skupščina odobriti s privoljenjem dvotretinske večine izvoljenih svetovalcev. Če ta kvalificirana večina ni dosežena v prvem sklicu, mora biti statut odobren v roku

enega meseca z glasovi absolutne večine svetovalcev.

Statuti se bodo vsebinsko bistveno razlikovali od vseh drugih občinskih aktov. Glede tega pa moramo tako imenovano obvezno vsebino razlikovati od tako imenovane dodatne ali neobvezne vsebine. O prvi govori drugi odstavek člena št. 4, ki določa temeljne pristojnosti izvoljenih teles, ureditve uradov in javnih služb, oblike sodelovanja med raznimi upravami ter ljudsko soudeležbo. To je tako imenovana minimalna vsebina, ki bi jo morala vsaka ustanova dopolniti še s svojimi izvirnimi specifikami, vezanimi na krajevno skupnost ter na vse druge (kulturne, gospodarske, narodnostne itd.) značilnosti posameznih stvarnosti. Sam zakon št. 142 določa glede tega nekaj dodatnih vsebinskih sklopov, kot npr. pri členu št. 8, ki govori o državljanovem pravobranilcu, medtem ko člen št. 33 daje možnost izvolitve v občinsko upravo tudi občanov, ki niso bili izvoljeni v občinski svet.

Občinski in pokrajinski statuti predstavljajo tudi za našo narodnostno skupnost zelo pomembno preizkušnjo. V narodnostno mešanih upravah bo treba stremeti, da bodo statuti upoštevali oziroma vsestransko priznavali specifiko slovenskega prebivalstva, zlasti pa pravico do javne rabe slovenskega jezika v vseh njenih obrisih. V okoliških občinah (posebno v Dolini,

Zgoniku in na Repentabru) tržaške pokrajine, kjer je slovenska narodnostna skupnost uspela obdržati svojo politično moč, bo izhodiščni položaj za oblikovanje statutarov dosti boljši kot drugod. Krajevne uprave so tukaj s vztrajnostjo in trudom znale jamčiti pravice Slovencev, pri čemer so se stalno sklicevale na ustavne ter druge norme in na odloke, ki izhajajo iz zavezniške vojaške uprave, z Londonske spomenice itd. Bolj kot problem statutarov pa se tudi postavlja problem odnosa pristojnih nadzornih organov do le-teh. Pravi preizkusni kamen, če ga lahko tako imenujemo, pa bo Občina Devin-Nabrežina. Tamkajšnje uprave so v vsem povojnem času dosledno zagovarjale in tudi v praksi jamčile enakopravnost Slovencev in slovenščine, znana afera o dvojezičnih osebnih izkaznicah pa priča, da bi hoteli sedaj nekateri močno okrniti pravice manjšine. Na Pokrajini in na Občini Trst pa so razmere zaradi večkrat odklonilnega odnosa teh uprav do naše manjšine bistveno drugačne in zato zahtevajo od vseh nas posebno pozornost. Problem zase, na katerega bodo morali biti tudi pazljivi, pa predstavlja Občina Milje.

Ob vsem tem lahko pričakujemo, da bo pomanjkanje zaščitnega zakona za marsikaterega politika, upravitelja in nadzornika koristen alibi ali opravičilo za omejevalno tolmačenje statutarne avtonomije krajevnih uprav in celo že obstoječih ter v praksi uveljavljenih določil. Dosedanje izkušnje z nadzornimi telesi (doklada za dvojezičnost, slovenščina v pokrajinskem svetu itd.) nam sicer ne vlivajo velikega optimizma. To pa ne pomeni, da moramo v to akcijo z malodušjem, a prav nasprotno v prepričanju, da se bo s strokovnimi in političnimi sredstvi lahko marsikaj koristnega doseglo.

PAVEL SLAMIČ

Koordinator pobude je Deželni urad za delo Poskus zaposlovanja odvečne delovne sile

Na Uradu za delo so ga poimenovali »Projekt Odisej Trst«, označuje pa poskus načrtno vodenega zaposlovanja delavcev, ki so v dopolnilni blagajni. Projekt, ki skuša usklajevati povpraševanje po delovni sili in trenutno ponudbo na tržišču, zadeva v prvi vrsti delavce večjih tržaških obratov, ki so skušali premagovati krizo z vpisom odvečne delovne sile v dopolnilno blagajno. Na osnovi »Projekta Odisej« ponovno zaposlijo delavce, ki so se vpisali na tako imenovane seznime mobilnosti pri Agenciji za delo, v tržaški pokrajini pa gre konkretno za delavce, ki so bili zaposleni v obratih Iret, Stock in bivši Aquili (sedaj Monteshell).

Kot poročajo z Deželnega urada za delo oziroma njegove pokrajinske sekcije, se je projekt začel uradno izvajati 7. januarja letos, ko so poklicali na razgovor prve delavce. Od takrat do danes se je takšnih razgovorov udeležilo 222 delavcev, od katerih so bili 104 prej zaposleni pri Iretu, 72 jih je delalo za Monteshell, 46 pa v tovarni Stock. Istočasno na Pokrajinskem uradu za delo ugotavljajo, da so skoraj vsi delavci, ki so prejeli vabilo, prišli na razgovore. Od zainteresiranih delavcev pa je skoraj polovica, točneje 49 odstotkov žensk.

Z intervjuji delavcem, ki so v dopolnilni blagajni, so funkcionarji Urada za delo želeli predvsem dobiti kolikor toliko jasno sliko o profesionalnih profilih, ki jih ni na tržaškem tržišču. Tako je bil npr. precejšen odziv na ponudbe delovnih mest za splošne delavce in elektromehnike, medtem ko ni bilo prijav za mizarje.

Vsi navedeni podatki, ki se v konkretnem nanašajo na »Projekt Odisej Trst«, sodijo v okvir širše zastavljene analize, za katero sta se dogovorili Deželna agencija za delo in podjetje Orga Nord FST. Raziskavo so zastavili z namenom, da preučijo, v kakšni meri in pod kakšnimi pogoji so delavci, ki so bili poslani v dopolnilno blagajno, pripravljeni sprejeti novo zaposlitev.

Ob raziskavi, ki poteka na deželni ravni, pa so v pokrajinskih okvirih začeli izvajati »Projekt Odisej«. Koordinator celotne pobude je Deželni urad za delo, nositelji pa so posamični pokrajinski uradi. Kot smo že poudarili, je glavni namen pobude usklajevanje ponudbe in povpraševanja v skladu z določili zakona št. 56 iz leta 1987, ki se nanaša na organizacijo delovnega trga. Po eni strani naj bi pristojni organi iz razgovorov z delavci, ki so v dopolnilni blagajni, razbrali, kakšne so njihove zahteve in želje. Posebna pozornost pa je namenjena evidentiranju profesionalnih profilov in pa situaciji, v katerih so prišle do izraza težave socio-zdravstvenega značaja. Na osnovi zbranih podatkov bi posameznemu delavcu skušali ponuditi čim ustrežnejše delovno mesto.

Druga plat projekta zadeva podjetja, ki lahko na ustreznih formularjih iznesejo ponudbe za zaposlitev delavcev, ki so v dopolnilni blagajni. Pri tem lahko računajo na ugodnosti, ki jih nudi Deželna agencija za delo: podjetje, ki zaposli delavca v dopolnilni blagajni, lahko računa na podporo od 550 do 900 tisoč lir mesečno za vsakega delavca.

Član odbora Miran Košuta je upravni odbor seznanil tudi s sejo odbora za kulturo pri skupščini republike Slovenije, na kateri je člane komisije seznanil s kritičnim finančnim položajem vrste slovenskih zamejskih ustanov in med njimi Glasbene matice in sporočil, da se je komisija zavzela, da se v okviru Republike Slovenije zagotovijo predvidena sredstva v ta namen.

Ravnatelj šole Glasbene matice prof. Grgič pa je glede na ugotovitve prejšnje seje, da je zaradi pomanjkanja sredstev pod vprašajem izvedba zadnjih dveh abonmajskih koncertov, sporočil, da bo najavljeni koncert komornega zbora Cappella civica, tudi po zaslugi uvidevnosti zbora samega, redno po predvidenem programu, pod vprašajem pa še vedno ostaja koncert Slovenske filharmonije, ki bo pač moral odpasti, če ne bodo zanj pravočasno zajamčena finančna sredstva. (jk)

Medtem se nadaljuje akcija za zagotovitev sredstev za nemoteno delovanje ustanove

Občni zbor Glasbene matice odložen na poznejši datum

Upravni odbor Glasbene matice je na svoji seji v ponedeljek, 18. t. m., sklenil odložiti na kasnejši datum redni občni zbor, ki je bil že najavljen za 25. t. m.

Do te soglasne odločitve je prišel potem, ko je poslušal poročili ravnatelja šole GM v Gorici prof. Silvana Križmančiča in predsednika Adrijana Semena. Oba sta odbor seznanila z zadnjimi pogovori o bodočnosti naše osrednje glasbene ustanove. Prof. Križmančič je poročal o razgovorih v Gorici med predstavniki pokrajinskega odbora SKGZ za Goriško in Sveta slovenskih organizacij na eni strani ter predstavniki šole GM v Gorici in šole Centra za glasbeno vzgojo »Emil Komel« v Gorici na drugi. Na teh razgovorih je prišla do izraza ugotovitev, da je neracionalno, da imamo Slovenci v Gorici dve glasbeni šoli, obenem pa obojestransko pripravljenost po premostitvi tega stanja s postopnim združevanjem obeh šol, o čemer naj bi poslej tekli pogovori med ravnateljstvom obeh šol. Predsednik Semen pa je govoril tudi o vedno bolj prisotni potrebi po novih ravnovesjih v odboru Glasbene matice, za kar se dogovarjata obe osrednji slovenski organizaciji.

Ker je vse to v fazi zadovoljivega razvoja, ki pa v času do prvotno sklicanega občnega zbora še ne bo privedel do zaključkov, je po mnenju predsednika Semen uместno občni zbor preložiti na kasnejši datum, predvidoma v roku enega meseca. Ko je izrazil zadovoljstvo nad potekom dogovarjanj, pa je predsednik Semen obenem poudaril, da se finančna kriza Glasbene matice medtem žal nadaljuje in da tudi ob koncu tega meseca ne bo na razpolago sredstev za plače profesorjev in drugim nameščencem. Zato je odboru predlagal odobritev najema nadaljnjega posojila pri Tržaški kreditni banki za izplačilo plač,

Sindikat slovenske šole obvešča neučno osebje (ATA), da zapade dne 21. 3. 1991 rok za vložitev prošnje za prenehanje. Obrazci in informacije so na razpolago na sedežu SŠS - Ul. Carducci 8 - tel. 370301. Urnik: ob torkih in četrtnih od 11. do 13. ure, ob sredo od 17. do 18. ure in ob petkih od 16. do 17. ure.

Predavanje v Peterlinovi dvorani

Dr. Stres v DSI o veri in ekologiji

V Društvu slovenskih izobražencev je v ponedeljek predaval dr. Anton Stres, ki je govoril o krščanstvu in ekologiji. Ta svoj referat z naslovom »Napredek ali ohranitev stvarstva« je avtor predstavil tudi na nedavnem teološkem predavanju v Ljubljani.

Dr. Stres je predvsem poudaril, da je v sodobni kulturi napredek postal že mit. Tudi vero imajo nekateri za nazadnjaško samo zato, ker je stara. Religija pa nikakor ne zavrača napredka kot takega, je opozoril predavatelj. Nasprotuje mu le, če postane sam sebi namen. Sploh pa dandanes ne doživljamo napredka v pravem smislu besede. Kar zadeva moralno plat bi prej lahko trdili, da nazadujemo. Človek postaja namreč vse manj odgovoren do soljudi in narave. Stanje v svetu je naravnost alarmantno, je nadaljeval dr. Stres. Dovolj je, če povemo, da porabi svet vsako minuto 1,8 milijona dolarjev za oboroževanje, da umre vsako uro 1500 otrok zaradi lakote, da vsak dan izgine ena živalska ali rastlinska vrsta, da je bilo v zadnjem desetletju več ljudi žrtev nasilja kot prej v celem stoletju in da se ozračje na zemlji nevarno segreva...

Iz vsega tega sledi, je zaključil Anton Stres svoje predavanje v DSI, da bomo morali nujno izbrati drugačne temeljne vrednote naše civilizacije. Krstjani, ki predstavljajo pomemben del skupnosti, so odgovorni za prihodnost sveta, velik pomen pa je predavatelj pripisal tudi sredstvom javnega obveščanja.

»Začasno« zaprtje kina Radio uvod v razmišljanje o stanju mestnih kinodvoran

Trst je posebnost tudi na filmskem področju

protipožarna določila. Manjše dvorane niso imele možnosti, da bi zastopile zahtevam novega zakona, večje pa so izkoristile ministrske in deželne finančne olajšave. Šele takrat je prišlo do pravega preobrata, saj so izumrla vaška kina (v Furlaniji so zaprli čisto vse male dvorane) mestne dvorane pa so izkoristile priložnost za celovit »lifting«.

Toliko v uvod k tržaški enkratnosti. Ker moramo namreč pri tem upoštevati dejstvo, da je še danes Trst prava posebnost v italijanski stvarnosti. Glede na število prebivalcev imamo v Trstu dvakrat toliko kinodvoran, kot drugod po deželi, pa tudi v drugih italijanskih mestih. Po številu prodanih vstopnic je Trst trideseto mesto na vsedržavni lestvici, je pa na

petem ali šestem mestu (število pač niha, vendar je Trst običajno takoj za Genova), kar zadeva število filmov. To pomeni, da je Trst še vedno nadvse vabljivo mesto, ki nudi gledalcem sorazmerno veliko število filmskih predstav, dvorane pa so še posebno v zadnjih letih bistveno na boljšem, saj so upravitelji poskrbeli za popravila, za obnovo tehničnih struktur in največkrat tudi za novo ozvočenje.

Kdo pa so osebe, ki imajo v rokah tržaške kinodvorane? Teh je sorazmerno malo, kar dokazuje, da vlada v mestu posebna »lobby«, ki jo po svoje pooseblja gospod Maggiola. Slednji je pričel svojo »kariero« v šentjakobskem kinu Marconi, nato pa se je preselil v mestno središče, to je v Filodrammatico, kjer je z velikim uspehom odprl prvo mestno dvorano z rdečo žarnico ob vhodu.

Uspeh njegovega podviga pa ni bil le v tem, da je Tržačanom ponujal erotične filme (smo namreč sredi sedemdesetih let), ampak v »montaži« težkoerotičnih sekvenc, s katerimi je daljšal sicer lahkerotične filme. Zaradi tega se je moral nekajkrat zagovarjati pred sodniki, Filodrammatico pa je nato oddeležen vsedržavne reklame, Maggiola je nato kupil stavbo bivšega Ente cinematografico ECI na Drevedoru 20. septembra in tam odprl kino Naziona-

le, danes s štirimi dvoranami, ob zaprtju Filodrammatica pa je z rdečo brilvko vabil gledalce v Eden.

To pa še ni vse, saj je Maggiola tudi solastnik kina Mignon.

Tu se moramo priključiti novi verigi. Druga polovica Mignona je namreč last gospoda De Pase, ki skrbi za letni kino v ljudskem vrtu ter za trenutno zaprto dvorano Radio. Skupnega lastnika, to je neko družbo iz Padove, imata tudi obe dvorani Excelsior ter dvorana Fenice, ki je prav tako »začasno« zaprta že štiri leta. V treh si torej lastijo več kot polovico tržaških kinodvoran. Kaj pa ostale? Kina Ariston, Capitol, Alcione in Lumiere imajo po enega upravitelja, kino Grattacielo je v tem sklopu prava izjema, saj ima istega upravitelja že dolgih štirideset let, drugih dvoran pa - v dobrem in v slabem - ni. (ef)

Podpis preliminarne pogodbe
**Založnik Monti
prodal Piccolo
za 50 milijard**

Založnik Attilio Monti je včeraj dopoldne uradno potrdil prodajo Piccola skupini furlanskih in tržaških podjetnikov, ki bo prevzela časopis pred koncem marca. Preliminarna pogodba je že podpisana, kot je v skladu z delovno pogodbo včeraj založnik sporočil sindikalnim zastopnikom novinarjev in tiskarjev. Družbo, ki bo prevzela časopis, vodi furlanski podjetnik tržaškega porekla Carlo Emanuele Melzi, ki že nadzoruje lastništvo videmskega dnevnika Messaggero Veneto. Za nakup Piccola (formalno bodo kupili delnišarstvo družbo OTE, ki neposredno izdaja časopis) bodo Melzi in partnerji potrosili približno 50 milijard lir.

Nekatere vsedržavne tiskovne agencije so včeraj znova objavile vest, da je med glavnimi kandidati za novega direktorja Piccola dopisnik RAI v Moskvi Mitja Voličič. To vest je v nekem intervjuju potrdil sam Melzi, ki je rekel, da je novo lastništvo že ponudilo Voličiču mesto glavnega urednika novega časopisa, odgovor pa naj bi dobilo v prihodnjih dneh.

Grupa Monti je predsinotnjim (neprepričljivo) demantirala prodajo tržaškega dnevnika, včeraj pa jo je uradno potrdila. Govori se, da je glede tega prišlo do ostrega spora med priletnim Attiliom Montijem in vnukom Andreo Riffeserjem, voditeljem založniške dejavnosti grupe, ki naj bi do zadnjega odločno nasprotoval prodaji Piccola.

Urbanistična komisija SKGZ izrazila dokaj kritično stališče
Deželna konferenca o teritoriju povsem prezira narodnostno raznolikost FJK

Urbanistična komisija Slovenske kulturno-gospodarske zveze je sinoči priredila notranji posvet, da bi zavzela stališče do deželne konference o teritoriju, ki bo v petek in soboto, 22. in 23. februarja, v Trstu. Na posvetu so ugotovili, da deželna konferenca že v svoji zasnovi nikakor ne upošteva ene izmed temeljnih posebnosti teritorija Furlanije-Juljske krajine, in sicer te, da na njem živijo različne narodnostne skupnosti, med katerimi slovenska.

Povrh bo na konferenci odmerjen izredno tesen prostor za razpravo, tako da bi bilo težko tehtno predstaviti katerokoli kritično ali alternativno stališče. Zaradi vsega tega po mnenju udeležencev sinočnjega posveta deželna konferenca o teritoriju lahko predstavlja le uvod v širšo javno razpravo. Urbanistična komisija SKGZ bo v skladu s tem na konferenci predstavila le krajši protestni dokument, v katerem pa bo napovedala obsežnejši prikaz zahtev in potreb slovenske narodnostne skupnosti na področju prostorskega načrtovanja in upravljanja.

Včerajšnji posvet je potekal na tržaškem sedežu SKGZ. Uvedel ga je predsednik urbanistične komisije SKGZ arhitekt Jože Cej. Dejal je, da bi na takšni konferenci o teritoriju, kakršno zdaj sklicuje deželna uprava, morale priti do izraza vse značilnosti deželnega teritorija, kakor tudi vsi dejavniki, ki nanj vplivajo ali imajo z njim opravka.

V resnici pa je že iz objavljenega programa mogoče razbrati, da bo konferenca bore malo upoštevala posebnosti Furlanije-Juljske krajine, med temi tudi in predvsem prisotnost različnih etničnih skupnosti v njej. Poleg tega je po mnenju arh. Ceja konferenca preveč »verticistič-

no« zasnovana, saj bodo na njej imeli besedo v glavnem deželni odborniki in visoki funkcionarji.

Te uvodne ugotovitve so podkrepili in še izostrili vsi, ki so se oglasili k razpravi, pa čeprav z različnimi poudarki. Ravnatelj Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Vojko Kocijančič je ugotovil, da nova deželna urbanistična zakonodaja, tako tista, ki je že bila sprejeta, kot ona, katero bi morali odobriti po deželni konferenci, lahko predstavlja izredno hud udarec slovenski narodnostni skupnosti, saj omejuje pristojnosti občin in gorskih skupnosti, prek katerih smo Slovenci doslej vsaj do neke mere lahko odločali o svojem teritoriju. Poleg tega pa nalaga tudi nove birokratske in drugačne obremenitve zlasti drobnemu gospodarstvu, v katerem smo najbolj prisotni.

Podobno stališče je izrazil tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec, ki je med drugim poudaril, da skorajšnja deželna konferenca o teritoriju nikakor ni tista konferenca o tržaškem teritoriju, za prireditev katere se je deželna uprava prvič pisno obvezala leta 1982 ob odobritvi načrtov za hitre cestne povezave na Tržaškem, zadnjič pa lani ob odobritvi lokacije sinhrotrona pri Bazovici. Konferenco o tržaškem teritoriju smo Slovenci zahtevali, da bi prek nje uveljavili pravico naše narodne skupnosti tako na Tržaškem kot na Goriškem in Videmskem, da odloča o lastnem teritoriju, je dejal Bukavec, zdaj pa smo pred deželno konferenco, ki vse to preprosto prezira. Če bodo šle stvari tako naprej, je pristavil tajnik KZ, nam ne bo preostalo drugega kot odpor.

Ostro kritičen je bil tudi predsednik Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje Lucijan

Volk, po katerem bo deželna konferenca, tako kot je zasnovana, vsebinsko jalova in prav zato tudi posebno nevarna, saj bo nudila videz, da bo nova centralistična deželna urbanistična zakonodaja sprejeta z blagoslovom vsestranskega demokratičnega posvetovanja.

Arhitekt Mitja Racé se je s tem strinjal, opozoril pa je predvsem na potrebo, da bi predstavili široko prediskutiran in strokovno izdelan predlog, kako upravljati teritorij na način, da bi prišlo do veljave zakonite pravice manjšinske narodnosne skupnosti.

Kot je na koncu povzel predsednik urbanistične komisije Cej, so se razpravljalci strinjali s predlogom, da naj bi deželnim upraviteljem čim prej predložili dokument z izčrpnim prikazom zahtev in potreb slovenskega prebivalstva na področju prostorskega načrtovanja in upravljanja. To se zaradi že uvodoma omenjenih razlogov ne bo moglo zgoditi na sami konferenci. Kot sta predlagala zlasti Pavel Petričič in Mirjam Korsič pa bo urbanistična komisija SKGZ ob sami konferenci objavila krajši dokument, v katerem bo v strnjeni obliki obrazložila svoja kritična stališča do nje. (mb)

Toresella ostane

Po zasedanju skupščine in upravnega odbora Združenja industrijev se je predsednik Piero Toresella, ki je pred dnevi najavil odstop, odločil, da ostane na čelu Združenja. Toresella je tudi potrdil svojo kandidaturo za prihodnjo mandatno dobo.

**»Keltska harfa«
Alana Stivella
v Gledališču Miela**

Priznani bretonski harfist Alan Stivell, ki je bil že lani v našem mestu, bo v petek, 22. februarja, gost Gledališča Miela, kjer bo nastopil ob 21.30. Stivella bo na odru spremljal njegov zvest sodelavec in kitarist Yves Ribis, ki je že večkrat nastopil z neobičajnim in enkratnim umetnikom.

Stivell in njegova »keltska harfa« bosta tržaškemu občinstvu predstavila del že zgodovinskega repertoarja ter nekaj skladb, ki jih bo glasbenik vključil v novo LP ploščo. Do danes je glasbenik izdal že 15 albumov in v letih utrdil svoj položaj na meji med folk glasbo in rockom. Organizatorji koncerta vabijo gledalce, da pravočasno rezervirajo vstopnice.

**† Zapustil nas je naš dragi
Viktor Kralj**

Pogreb bo jutri, 21. t. m., ob 11.45 ob vhodu na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo žena Leda s hčerko Irino, sestra Ljudmila s sinovi Borisom, Etkom in Igorjem in pranečaki ter svak Sergio z ženo Marino in sinom Nicolo.

Trst, 20. februarja 1991

**† Nenadoma nas je zapustila
naša draga sestra in teta
Justina Racman**

Pogreb bo danes, 20. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Pesek.

Žalujoči brat Anton, sestre Pepa, Ivanka in Marija ter nečak Oskar z družinami, svakinja Marija ter ostalo sorodstvo.

Gročana, 20. februarja 1991

**† Nepričakovano nas je zapustila
naša draga**

Marija Bernetti

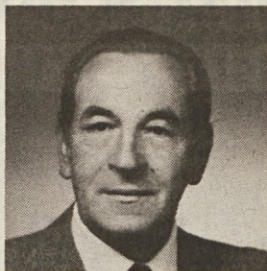
Pogreb bo jutri, 21. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnice v Trstu v bazoviško cerkev.

Žalostno vest sporočajo teta Marija, stric Svetko z Mario, teta Amalija, sestrične, bratranci in drugo sorodstvo.

Bazovica, 20. februarja 1991

† Za vedno nas je zapustil naš ljubljani mož, oče in ded

Viktor Corbatti

Pogreb bo jutri, 21. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v ricmanjsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo žena Nina, hčeri Nives in Dragica, sinova Stojan in Walter, zeta Sandi in Boris, nevesti Nataša in Sabrina, vnuki Nina, Sara, Valentina, Martin, Mitja, Ravel, Aleks in Erika, sestre ter ostalo sorodstvo.

Namesto cvetja, darujte v dobrodelne namene.

Ricmanje, Trst, 20. februarja 1991

Kolegice, učenci in starši COŠ Milje izrekajo učitelju Stojanu in družini globoko sožalje ob smrti dragega očeta.

Ravnateljica, učno in neučno osebje dolinskega didaktičnega ravnateljstva sočustvujejo s kolegom Stojanom ob izgubi dragega očeta.

Ob izgubi dragega svaka in strica Viktorja Hrvatitca sočustvujejo z ženo Nino, hčerama, sinovima in svojci

Edvin, Maksimilijan in Dorjan Komar z družinama

Ob izgubi Viktorja Hrvatitca izreka svojem iskrene sožalje

SKD Slavec

Ob izgubi dragega očeta izrekajo iskreno sožalje Walterju Corbattiju uprava in uslužbenci Primorskega dnevnika in Založništva tržaškega tiska

† Pogreb dragega

Ivana Bana

bo danes, 20. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v proseško cerkev.

SVOJCI

Prosek, 20. februarja 1991

Ob smrti dragega očeta Ivana Bana sočustvuje z Valterjem in družino

ŠD Kontovel

Ob smrti dragega moža izreka globoko sožalje gospe Marcelli Ban

osebje srednje šole

F. Levstik

Ob izgubi dragega očeta Ivana Bana izrekajo Valterju Banu ter družini občuteno sožalje

direkcija ter kolektiv Tržaške kreditne banke

Dijaki 3. razreda oddelka RTV poklicnega zavoda J. Stefan izrekajo sošolcu Andreju in družini iskreno sožalje ob izgubi dragega očeta.

Ob izgubi ljubljenega očeta Ivana izreka najgloblje sožalje Andreju in Valterju ter družini

mladinski krožek Prosek-Kontovel

Ob izgubi dragega očeta Ivana izrekajo iskreno sožalje Valterju in družini

Aleksander, Andrej, Claudio, Fulvio, David, Stefano in Vasilij

Ob izgubi dragega Ivana izrekajo iskreno sožalje družini

Giordano, Pina, Vasilij in Sandy

V Repniču bodo na ogled obrtno-umetniška dela

Dan slovenske kulture bodo na zelo zanimiv način obeležili konec tedna tudi v zgonski občini. Kulturno društvo Rdeča zvezda in športni krožek Kras sta namreč pripravila razstavo obrtno-umetniških del domačih oblikovalcev z naslovom Kras-včeraj, danes, jutri...

V galeriji kraške hiše v Repniču si bomo v petek, soboto in nedeljo ter naslednji konec tedna lahko ogledali umetniške stvaritve, ki so jih upodobili lesni kreator Mirko Guštin iz Repna, umetniški študijo Sol et luna iz Trsta v sestavi Bruno Kralj, Elvio Sabadin in Barbara Michelazzi (izdelki iz lesa, kamna in kovin) ter Milan Pernarčič iz Nabrežine, ki se ukvarja z oblikovanjem kamnitih predmetov v miniaturi. Otvoritev razstave bo v petek ob 20. uri in bo prav gotovo pritegnila pozornost ljubiteljev obrtniške umetnosti kot enega pristnih izrazov ljudske kulture. (bs)

Seja vzhodnokraškega sveta

Rajonski svet za Vzhodni Kras se bo sestal jutri zvečer na svojem sedežu na Proseški ulici na Opčinah. Na dnevnem redu so med drugim sporočila predsednika, mnenje o lotizaciji na Opčinah ter vprašanje pokopov na novem pokopališču na osnovi pisma, ki ga je rajonskemu svetu poslalo Društvo za zaščito Opčin.

Crozzoli zagovarja carinske olajšave glede uvoza kave

Pokrajinska uprava namerava poseči pri italijanski vladi, da bi zaščitila interese tržaškega pristanišča in uvoznikov kave. Tako je na zadnji seji pokrajinskega odbora izjavil predsednik Crozzoli in se pri tem nanašal na pobudo genovskega parlamentarca, ki je pozval finančne ministrice Formico, naj odpravi carinske olajšave uvoznikov kave, ki se poslužujejo tržaškega pristanišča. Doslej uvoznikom namreč ni bilo treba takoj plačati vseh carinskih obveznosti ob prevzemu kave.

Poleg tega, da je zavzel tako odločno stališče, pa je Crozzoli na seji odbornikom tudi poročal o prvih pobudah, ki jih je že povzel s tem v zvezi. Predsednik tržaške Pokrajine je že poslal telegrame, v katerih zagovarja nujno, da se carinske olajšave ne odpravijo, predsedniku italijanske vlade Andreottiju, podpredsedniku vlade Martelliju, ministru za trgovino mornarico Vizziniju in tudi finančnemu ministru Formici. V telegramih med ki jih uživa tržaško pristanišče, iz določil mednarodnega prava, prinašajo pa koristi celotnemu italijanskemu gospodarstvu. Crozzoli je še povedal, da je poslal dopis ljudem odgovornim za krajevne ustanove, organizacijam in sindikalnim predstavnikom na pokrajinski ravni. V njem se Crozzoli zavzema za enoten način, s katerim bi lahko preprečili prenašanje s strani drugih pristanišč donosnega in za Trst zgodovinskega trgovanja s kavo. Med drugim bi se s tem koristila predvsem jugoslovanska pristanišča, je dodal Crozzoli.

Ponesrečence so sprejeli v katinarsko bolnišnico
Dve trčenji pred deveto

Dvajsetletni tiskar Gianfranco Giraldi se bo moral kar dva meseca zdraviti zaradi posledic prometne nesreče, v kateri je bil vpleten včeraj zjutraj v mestnem središču. V tiskarja, ki stanuje na Furlanski cesti 69, je s svojim fiatom 500 privozila prav tako dvajsetletna Rebecca Biondi. Dekle stanuje na Ul. Piccardi 45, do prometne nesreče pa je prišlo malo pred deveto uri zjutraj na križiču med ulicama Matteotti in Donadoni.

Izvide so opravili mestni redarji, Giralidija, ki je obležal na cesti, pa so prepeljali v katinarsko bolnišnico z rešilecem Rdečega križa. Zdravniki so ugotovili, da gre za precej hud zlom in so zato zahtevali, naj Giraldi ostane v ortopedskem oddelku vsaj mesec dni, ostalih 30 dni pa se bo smel zdraviti doma.

Malo potem ko so na katinarsko bolnišnico pripeljali ranjenega tiskarja, so morali zdravniki pomagati tudi 31-letni Karin Weber, ki je bila ob 8.30 prav tako žrtev prometne nesreče. Gospa Weber je po poklicu tajnica, stanuje pa v Briškkih 42/B. Na kraški pokrajinski cesti pri Banih je v njen volkswagen golf trčil kombi fiat, ki je s stranske ceste privozil na glavno. Karabinjerji openske postaje so prihiteli na kraj nesreče in poklicali rešilec, s katerim so pospremili gospo Weber v bolnišnico. V nesreči si je voznica poškodovala vratna vretenca in se bo morala zaradi tega zdraviti 30 dni.

Po četrtturnem lovu po openskih ulicah aretirali tri naborne vojake, ki so v Gorici ukradli avto

Nabrežinski karabinjerji so včeraj prekrizali račune skupinici nabornih vajakov, ki so si kratili čas tako, da so kradli avtomobile. V zlikovniško avanturo so se podali v treh, 21-letni Franco Franceschini iz Ferrare ter njegova dva soletnika Pasquale Rispoli iz Cariati Marine pri Cosenzi in Moreno Mazzetto iz kraja Limbate pri Milanu.

Karabinjerji so med redno patroljno vožnjo opazili tri mlade fante, ki so se tiščali v fiat 500 z goriško evidenčno tablico in s prerezano plateno streho. Ko so fantje opazili, da jim sledijo karabinjerji, so se poglani v beg. Z avtom so privozili do openskega središča. Tam so morali iz malega fiata kar preko strehe, nato pa so skušali zbežati peš. Lov na trojico je po openskih ulicah trajal četrte ure, nato pa so jih karabinjerji aretirali zaradi kraje avtomobila. Fiat 500 so si vajaki namreč prilastili v popoldanskih urah v Gorici, zvečer pa se niso vrnili v opensko vojašnico Brunner, kjer so vsi trije služili vojaški rok, pač pa so jih pospremili v koronejske zapore.

Ciril-Metodovi šolarji pred sedemdesetimi leti

Náš zvesti bralec Just Ferluga nam je posredoval skupinsko sliko 3. deškega razreda Ciril-Metodove šole pri Sv. Ivanu v šolskem letu 1919/1920. Čeprav je poteklo celih 70 let, upamo, da se bo v njej še kdo od naših starejših bralcev prepoznal. Z učenci je na sliki tudi učitelj Grmek.

Prešernova proslava v Bazovici

Prešernovo proslavo so v preteklih dneh imeli tudi v Bazovici na pobudo Slomškovega doma. V polni župnijski dvorani so v kulturnem sporedu nastopili otroci osnovne šole Primož Trubar, otroški zbor Slomšek, ki ga vodi Bojana Kralj, in deklinski zbor Vesela pomlad pod vodstvom Franca Pohajca (na sliki Davorina Križmančiča), slavnostni govornik pa je bil Saša Martelanc.

Datumi izpitov za vstop v stalež

Sindikat slovenske šole obvešča profesorje, ki se udeležujejo rednega natečaja za vstop v stalež na nižjih srednjih šolah v tržaški pokrajini, da so sežezi in točni datumi pisnih izpitov naslednji:

umetnostna vzgoja: 12. 3. na umet. zavodu Nordio, Ul. Calvola 1 v Trstu;

telesna vzgoja: 14. 3. na znan. liceju Prešeren;

glasbena vzgoja: 19. 3. na učiteljski šoli Slomšek;

tehnična vzgoja: 13. 3. na znan. liceju Prešeren;

italijanščina: 7. 3. na znan. liceju Prešeren;

angleščina: 15. 3. na znan. liceju Prešeren;

nemščina: 21. 3. na znan. liceju Prešeren;

matematika in prirodopis: 21. 3. na znan. liceju Prešeren;

slovenščina, zgodovina in zemljepis: 5. 3. na znan. liceju Prešeren.

Vsi izpiti se bodo začeli ob 8. uri.

izleti

Zveza upokojencev CGIL iz Nabrežine organizira v nedeljo, 3. marca, izlet v Cordovado Morsano (PN). Za informacije telefonirati na št. 200036 ob uradnih urah.

SK Brdina organizira v nedeljo, 3. marca, ob priliki zimskih športnih iger avtobusni izlet v Ravascletto. Odhod avtobusa z Opčin ob 6. uri, s Proseka ob 6.10, s Križa ob 6.15, iz Nabrežine ob 6.20 in s Sosljana ob 6.25. Vpisovanje za izlet in tekmo na sedežu kluba v ponedeljek in sredo od 19. do 20. ure. Za informacije tel. na št. 212859, 299573 in 226271.

Avtonomna ustanova občinsko gledališče "Giuseppe Verdi" TRST

Avtonomna ustanova občinsko gledališče "G. Verdi" v Trstu razpisuje javni natečaj z izpiti za sledeča prosta mesta v orkestru ustanove:

- Prvi violist z obvezo "tutti" — eno mesto
- Prvi flautist z obvezo "tutti" — eno mesto
- Angleški rog z obvezo oboe izvzemši prvega — eno mesto
- Prvi klarinetist z obvezo "tutti" — eno mesto
- Prvi trombon z obvezo "tutti" — dve mesti

Prošnje morajo dospeti v roku tridesetih dni od dneva objave v urad ustanove "Servizio affari generali" — Riva Tre Novembre 1 — 34121 Trst.

gledališča

SSG
Slovensko stalno gledališče gostuje do sobote, 23. t. m., v Celju s predstavo TETOVIRANA ROŽA.

GLEDAIŠČE ROSSETTI

Nocoj ob 20.30 bo M. Chiochio predstavil delo A. Čehova GALEB z Gastonom Moschinom, Marzio Ubaldi in Emanuelo Moschinom. Režija M. Missiroli. V abonmaju odrezek št. 7. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

LA CONTRADA

Gledališče Cristallo
V soboto, 16. marca, ob 20.30 bo gledališka skupina Maria Chiochia predstavila delo L. Pirandella MA NON È UNA COSA SERIA. Režija Alvaro Piccardi. V glavni vlogi Ugo Pagliai in Paola Gassman.

Gledališče Ul. Ananjan

V petek, 22. t. m., ob 20.30 bo na sporedu delo Osvalda Mariutta FANTASMI, AMORE E VALERIANA.

koncerti

Società dei concerti -

Tržaško koncertno društvo
V ponedeljek, 25. t. m., ob 20.30 bodo v gledališču Rossetti nastopili ZAGREBSKI SOLISTI - C. Morena in B. Giurana.

Glasbena matica

Jutri, 21. t. m., ob 20.30 bo v Kulturnem domu v Trstu koncert ženske komorne skupine Cappelle Civice. Dirigent Marco Sofianopulo; solista: Peter Filipič (violončelo) in Cristina Lavini (klavir).

VERDI

V mali dvorani gledališča Verdi se bodo spet pričeli NEDELJSKI KONCERTI. V nedeljo ob 11. uri se bo predstavil komorni orkester gledališča Verdi. Dirigent Igor Tercon. Na sporedu Mozartove skladbe.

Gledališče MIELA

V petek, 22. t. m., ob 21.30 koncert ALANA STIVELLA (keltska harfa - kitara).

Tor Cucherna Music Club

V petek, 22. t. m., ob 22. uri bo nastopila skupina Bocchi & Friends.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 20. februarja 1991

URH

Sonce vzide ob 7.00 in zatone ob 17.38 - Dolžina dneva 10.38 - Luna vzide ob 9.05 in zatone ob 24.00.

Jutri, ČETRTEK, 21. februarja 1991

IRENA

PLIMOVANJE DANES: ob 0.17 najvišja - 43 cm, ob 07.07 najnižja - 29 cm, ob 12.50 najvišja - 07 cm, ob 18.05 najnižja - 19 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 7 stopinj, zračni tlak 1019,7 mb, stanovitven, brezvetrje, vlaga 64-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 6,5 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Francesca De Nardi, Jennifer Mori, Hermes Feriardi, Francesca Bin, Raffaella Costantini, Luca Kobal, Massimiliano Borovina, Daniele Palci, Christian Brzan, Samantha Currò.

UMRLI SO: 92-letna Maria Cobalti, 76-letni Emilio Benko, 82-letni Antonio Sfiligoi, 87-letna Alba Foglia, 72-letni Giuseppe Cergoli, 59-letni Mario Grassi, 83-letna Alberta Pauletich, 83-letna Ester Vidali, 72-letni Vittorio Corbatti, 61-letni Giovanni Latin, 86-letni Massimo Villach, 53-letna Nerea Predonzani, 90-letna Maria Skropeta, 85-letna Caterina Sartori, 66-letna Maria Bernetti.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 18., do sobote, 23. februarja 1991

Običajen urnik lekarn:
8.30 - 13.00, 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Roma 15, Ul. T. Vecellio 24, Lungomare Venezia 3 (Milje).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Ul. Roma 15, Ul. T. Vecellio 24, Ul. S. Giusto 1, Lungomare Venezia 3 (Milje).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. S. Giusto 1.

INFORMACIJE SIP 192.

SLUŽBA KZE

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 14. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

čestitke

Ob rojstvu prvorojenke **VERONIKE** želimo srečnim staršema Darji in Marinu vse najboljše, mali Veroniki pa obilo zdravja in sreče v življenju družine Berce - Carli.

Darji in Marinu se je pridružila prvorojenka **VERONIKA**. Srečnim staršema čestitata, mali Veroniki pa želita veliko srečnih dni družini Kuret in Vannella.

Danes naš **EDVIN** s Kontovela svoj 5. rojstni dan slavi, zato mu iz vsega srca voščimo vse najboljše vsi, posebno pa nona Albina, ki mu pošilja zvrhan koš poljubčkov.

GLASBENA MATICA

TRST
Koncertna sezona 90/91

Jutri, 21. 2., ob 20.30
v Kulturnem domu v Trstu

ŽENSKA KOMORNA SKUPINA CAPPELLE CIVICE

PETER FILIPČIČ, violončelo
CRISTINA LAVINI, klavir
Dirigent MARCO SOFIANOPULO
Predprodaja vstopnic Utat (Pasaža Protti)

razstave

V galeriji **Cartesius** bo od 23. t. m. do 10. marca na ogled retrospektivna razstava **GIANNIJA BRUMATIJA**.

V **Studiu Bassanese** - Trg Giotti 8/I - je odprta razstava ilustracij **EMANUELEJA LUZZATTIJA** z naslovom **OD VOLTAIRA DO MOZARTA**. Razstava je odprta ob delavnikih od 17. do 20. ure.

Na **Gradu sv. Justa** - Bastione fiorito - je še jutri na ogled razstava z naslovom **DIEGO DE HENRIQUEZ** - Fotografije za muzej. Razstavo so organizirali Dežela FJK, Pokrajina Trst, Občina Trst in Vojaški zgodovinski muzej. Urnik: od 10. do 15. ure.

V **Občinski razstavnici dvorani** na Trgu Unità je na ogled razstava olj, tušev in temper slikarja **CLAUDIA COSUJA**.

V **gledališču Miela** na Trgu Duca degli Abruzzi je na ogled fotografska razstava **PAOLA RAPALLINA**.

V **galeriji Tribbio** je na ogled razstava slikarja **Tobie Ravaja**. Razstava bo odprta do 22. t. m.

KD Rdeča zvezda in ŠK Kras vabita na ogled razstave obrtno umetniških izdelkov M. Guština, M. Pernarčiča in Studia Sol et Luna v občinski stavbi v Repniču. Otvoritev razstave bo 22. t. m. ob 20. uri. Urnik: 23. t. m. ob 16. do 19. ure; 24. t. m. ob 15. do 18. ure; 1. 3. od 17. do 19. ure, 2. 3. od 16. do 19. ure in 3. 3. od 15. do 17. ure.

razna obvestila

Občina Devin-Nabrežina razpisuje javno selekcijo za začasno namestitev fizioterapevta. Prošnje je treba predložiti na prostem papirju najkasneje do 11.30 dne 23. februarja 1991. Za morebitna pojasnila se interesenti lahko obrnejo na Urad za stike z javnostjo in prevajanje Občine Devin-Nabrežina - soba št. 20 (tel. 200421 - int. 17).

Sklad »M. Čuka« v sodelovanju s SK Devin organizira V. ZIMSKE IGRE v nedeljo, 3. marca 1991, v Žabnicah. Prijave za avtobusni izlet in tudi samo za kosilo na sedežu Sklada, Proseška ul. 133, vsak dan od 8.30 do 12.30. Informacije po telefonu 212289.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje prireja še dva tečaja: - **bančna tehnika** (30 ur) in - **upravljanje podjetij** (60 ur). Vpisovanje in podrobnejše informacije do 23. februarja t. l. na sedežu Zavoda v Trstu, Ul. Ginastica 72, tel. 577941.

Zveza slovenskih kulturnih društev obvešča, da se bo marca odvijal plesni seminar Pomlad skozi gib, ki je nadaljevanje jesenskega roka. Seminar bo potekal od 5. do 10. marca s sledečim urnikom: od ponedeljka do sobote ob 17. do 21. ure in v nedeljo ob 11. do 13. ure. Seminar je namenjen voditeljem skupin, animatorjem, vzgojiteljem itd. in bo povezoval gib, likovnost in ples. Vodi koreograf Igor Jelen iz Studia za ples - Celje. Prijave in informacije: ZSKD - tel. 767303, od ponedeljka do petka ob uradnih urah. Rok za prijave do petka, 1. marca 1991.

Pomlad skozi gib - ZSKD obvešča, da se bodo marca pričele plesne delavnice, ki nadaljujejo jesenski cikel. Delavnice bodo potekale vsako soboto od 9. marca do vključno 25. maja (izključena velikončna sobota), po sledečem urniku: od 16. do 17. ure - Plesna delavnica za otroke od 5. do 10. leta; od 17. do 18. ure - Sodobna plesna tehnika, Jazz balet, Ustvarjalni gib od 12. do 18. leta. Informacije in prijave do petka 1. marca 1991, na ZSKD - Ul. sv. Franciška 20/II - tel. 767303 - vsak dan razen sobote, ob uradnih urah.

ZSKD priredi jutri, 21. t. m., ob 19.30 v Prosvetnem domu na Opčinah informativno srečanje na temo **CIVILNO SLUŽENJE IN VOJAŠKO OPOREČNIŠTVO: RAZMERE V ITALIJI IN MOŽNOSTI V OKVIRU SLOVENSKE MANJŠINE**. Spregovoril bo predstavnik ARCI. Vabljeni predstavniki društev in organizacij.

menjalnica

TRST	TRST	TRST
TRST	TRST	TRST
AMERIŠKI DOLAR	1119,40	1095.—
NEMŠKA MARKA	750,22	745.—
FRANCOSKI FRANK	220,48	217.—
HOLANDSKI FLORINT	665,94	660.—
BELGIJSKI FRANK	36,449	35,50
FUNT ŠTERLING	2183.—	2150.—
IRSKI ŠTERLING	1998,50	1960.—
DANSKA KRONA	195,21	191.—
GRŠKA DRAHMA	7,01	6,50
KANADSKI DOLAR	969.—	900.—

razne prireditve

SKD Slavec Ricmanje-Log vabi ob dnevu slovenske kulture na otvoritev razstave fotografij **MARIA MAGAJNE** na temo "RICMANJE IN LOG" v petek, 22. t. m., ob 20. uri. Sodelujejo otroci ricmanjskega vrtca, učenci 4. in 5. razreda osn. šole "Ivan Trinko-Zamejski", Dekliška pevška skupina F. Venturini ter MePZ Slavec-Slovenec.

Mešani pevski zbor Sveti Jernej z Opčin prireja ob Prešernovem dnevu, prazniku slovenske kulture, v Finžgarjevem domu v nedeljo, 24. t. m., ob 17. uri **VEČER SLOVENSKE PESMI**, ki ga bodo oblikovali: deklinski pevski zbor **VESELA POMLAD** - vodi F. Pohajca, nomet "A. M. Slomšek" - pripravila Savica Malalan, DePZ **ZVONČEK**, Repentabor - vodi Loredana Guštin, Dekliška pevška skupina **VESELA POMLAD** - vodi F. Pohajca. Priložnostno misel bo podal pesnik Vinko Beličič. Igralska skupina "Tamara Petaros" iz Finžgarjevega doma bo izvajala napol šaljiv prizor "Intervju" (mladi in Prešeren) - pripravila Lučka Susič. Povezoval bo Mitja Ozbič. Vabljeni!

SKD Barkovlje, Ul. Cerreto 12, prireja **DAN SLOVENSKE KULTURE** v nedeljo, 24. t. m., ob 17. uri. Nastopila bosta vrhunska slovenska zamejska glasbenika in recitator, slavnostni govornik Ivan Florjanc.

KD F. Venturini v sodelovanju s COŠ M. Samsa priredi **DAN SLOVENSKE KULTURE** v soboto, 23. t. m., ob 20. uri v kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju.

V **osnovni šoli P. Tomažič v Trebčah** bo v soboto, 23. t. m., ob 20. uri **PROSLAVA OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE**. Vabljeni!

prispevki

V spomin na **Viktorijo Bogatec**, Berto Verginella in Stanka Bogatca darujeta Jolanda in Srečko 20.000 lir za ŠD Vesna, 20.000 lir za MPZ Vesna in 20.000 lir za ŽPZ Vesna.

Francka Kalc daruje 10.000 lir za dograditev doma Skupnosti družine Opčine. V isti namen daruje N.N. 14.000 lir.

V spomin na pok. staro mamo **Frančiško** daruje Irma Udovič 50.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na **Emo Komar** darujeta Tanja in Severino Švara 25.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na **Milko Felician** darujeta Tanja in Severino Švara 25.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na **Edvarda Gorupa**, umrlega v nacističnem taborišču Leonberg, daruje sin Dinči z družino 50.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB na Proseku.

Namesto cvetja na grob Slavka Grudna daruje Marica Kojanec 10.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Ob 2. obletnici smrti sina in brata **Angela Doljaka** darujejo mama, brata in sestri 100.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

mali oglasi

OSMICO je odprl Slavko Švara v Trnovci 14.

OSMICO je odprla Sonja Strain v Mačkalah - Križpot.

PRI »BIBCU« v Križu so odprli kmečki turizem.

OSMICO odprli smo, da veselo v družbi bo. Josip Berdon - Log pri Domju.

OSMICO je odprl Lupinc v Praprotnu. Toči belo vino in teran.

PRODAM avtomobil alfa romeo 33 quadrifoglio verde, 1500, letnik 86, prevoženih 43.000 km, v dobrem stanju. Telefonirati 225857.

PRODAM enoosno malo rabljeno kmečko prikolico 2,8m x 1,5m za traktor srednje velikosti. Tel. 229234.

PO UGODNI CENI prodam volkswagen scirocco GTI 1600, 110 KM, letnik 79, bodini lastnik, v izjemnem stanju, z bogato opremo. Telefonirati na št. 228742 ob jutranjih in večernih urah ali na št. 722261 ob delovnih urah.

TRI ČISTOKRVNE mladice nemškega ovčarja prodamo. Informacije in naročila po telefonu na št. 228315 od 18. do 20. ure.

SPOSOBNA prodajalka z večletno prakso išče stalno zaposlitev za dobo 5 let. Telefon 394611.

20-LETNO DEKLE išče katerokoli zaposlitev. Tel. 212385.

UNIVERZITETNI študent daje lekcije iz matematike in fizike dijakom višjih šol. Telefonirati 229347 po 14. uri.

UNIVERZITETNA študentka nudi lekcije iz angleščine. Tel. 229234.

NOVOUSTANOVLENO podjetje nujno išče izkušenega mehanika z tehniko z višješolsko izobrazbo. Zaželeno je znanje tujih jezikov. Odlični finančni pogoji. Tel. 214245.

DAJEM lekcije iz angleščine. Tel. v jutranjih ali večernih urah na št. 280579.

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽASKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 031-131
Agencija Rojan 011-611

Od marca dalje v Bologni prvi tečaj za pritrkovalce

Od marca do junija letos se bo v Bologni odvijal prvi italijanski tečaj za pritrkovalce in vse, ki bi se radi te stare zahtevne in naporene veščine, še zakoreninjene tudi v naših vaseh, naučili. Tečaj pa se bo zaključil s slovesnim (in seveda dovolj glasnim!) koncertom, med katerim se bodo udeleženci predstavili občinstvu. Takrat se bo oglasilo zvonjenje oziroma pritrkavanje z vseh največjih mestnih zvonikov, koncert pa bo obenem tudi svojevrstni pozdrav poletju, saj bodo na bolonjske zvonove pritrkovali ob poletnem solsticiju, v noči 21. junija.

Zanimivo pobudo so včeraj predstavili na tiskovni konferenci, na kateri sta spregovorila odbornik za kulturo Občine Bologna Nicola Sinisi in predsednik Zveze bolonjskih pritrkovalcev Cesarino Bianchi. Še posebej gre omeniti pomembno vlogo, ki jo že od začetka stoletja odigrava omenjeno bolonjsko združenje. Organizacija je nastala leta 1912, svoj sedež pa ima v zvoniku cerkve sv. Petronija, na Glavnem mestnem trgu. Danes je v združenje včlanjenih 380 pritrkovalcev, njihova starostna doba pa gre od 17. do 90. leta. Temu svojevrstnemu društvu gre velika zasluga, da se je v Bologni še v sodobnih časih ohranil stari običaj pritrkovanja, ki mu strokov-

njaki in zgodovinarji določajo rojstvo med 17. in 18. stoletjem. Druga hvaljevredna zasluga tega združenja pa je, da je bolonjskim pritrkovalcem uspelo ohraniti mestne zvonove brez električnega pogona (samo 7 od skupnih 66 je uvedlo sodobnejšo tehniko, pri kateri človek nima več kaj početi).

Pobuda bolonjskega odborništvaa za kulturo in združenja pritrkovalcev ima predvsem namen, da ponovno oživi oziroma da novega zagona mestni pritrkovalski tradiciji, ki ji po živahnosti in zakoreninjenosti lahko vzporejamo le tovrstna običaja v Veroni in Genovi. Med glavnimi cilji pobude je tudi vabilo in upanje, da bo pritrkovanje vzljubilo čim več novih privrženecv tega svojevrsnega glasbenega žanra, ki zahteva veliko nadarjenosti, spretnosti in dobrega posluha. Vsi, ki se bodo udeležili spomladanskega tečaja (lekcije bodo dvakrat tedensko po dve uri v posameznih mestnih zvonikih), bodo lahko spoznali t.i. bolonjsko tehniko in njene značilnosti, kot so uporaba štirih ali petih zvonov naenkrat, posebno nihanje zvona, ki ga poganja zvonar, »skupinski zvok«, za katerega je potrebno veliko sodelovanje med pritrkovalci in izkušnost v koordinaciji raznih gibov in ritmičnih vzorcev.

Pogovor z Janšo

Gost nocojšnjega Pogovora z odvetnikom bo obrambni minister Republike Slovenije Janez Janša. Oddaja, ki jo po Radiu Opčine vodi prof. Samo Pahor in odv. Bogdan Berdon, se bo začela ob 20.40 in trajala pozno v noč. Poslušalci, ki bi se radi s slovenskim ministrom pogovorili ali mu zastavili kako vprašanje, se lahko vključijo v oddajo in pokličejo na telefonsko številko 040/212658.

Minister Janša bo pojasnil vrsto aktualnih problemov, ki se pojavljajo na poti k slovenski samostojnosti.

Mladi o Evropi

Tudi RAI je med 23 organizatorji natečaja Mladi srečujejo Evropo. Pobudo so včeraj predstavili v Milanu, namenjena pa je osnovnošolcem tretjega do petega razreda in dijakom nižjih srednjih šol, ki lahko do 31. marca pošljejo na rimski sedež RAI risbo ali lepiljenko na temo bodoče združene Evrope.

V tej kategoriji se lahko predstavijo tudi skupine, medtem ko je drugi del natečaja namenjen posameznikom od 11. do 25. leta starosti: svoj evropski ideal pa lahko izrazijo v verzih, glasbi, prozi, risbi ali kratkem filmu.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Ženska kultura še zavrača vojno?

»Cela stoletja smo s svojim molkom in sokrivdo opravičevale moško kulturo nasilja«. Tako piše v letaku, ki so ga pod pozivom »Ženske zahtevamo mir« sestavile članice novonastalega tržaškega ženskega koordinacijskega odbora za mir (vanj so pristopile članice sindikatov CGIL in ACLI, gibanja Zelenih, organizacije ARCI Donna ter skupin UDI-ZZI MIMOZA, L'una e l'altra, La settima onda, Koordinacijskega odbora 0/6 let, Matere in otroci za mir in UDI Caffè delle donne). Novonastali odbor, ki v letaku utemeljuje, zakaj tudi tržaške ženske zavračajo vojno kot sredstvo za urejevanje odnosov med državami, v teh dneh pripravlja kulturno prirediteljsko srečanje, ki naj bi bilo v enem izmed tržaških gledališč v prvi polovici marca.

Vendar pa je še res, da je »ženska kultura naravno vezana na mir«, medtem ko se moška kaže v in preko nasilja? Ženske držav udeleženk, med katere sodi tudi Italija, so se namreč o vojni v Zalivu ob njenem izbruhu, izrekle precej medlo, sčasoma pa se je »ženska opozicija vojni« precej utrdila. Razlogov, da so ženske širrom po svetu o »govorici nasilja« spregovorile razmeroma pozno, je več. Pobudnice tržaškega ženskega odbora za mir npr. ugotavljajo, da ima precejšnjo težo politična oziroma strankarska pripadnost žensk (velikokrat so ženske podprle stališče stranke, katere članice so), istočasno pa prihaja do izraza raznolikost ženskih stališč, kar je nedvomno pomembna pridobitev. Kot je tudi novost dej-

stvo, da je veliko več žensk kot doslej vključenih v vojaške enote držav udeleženk.

Sicer pa pripadnice organizacij in skupin, ki odločno zavračajo vojno, ne menijo, da tokrat ženske, tudi na krajevni ravni, premalo prizadeto spremljajo dogajanje na Bližnjem vzhodu. Po njihovem mnenju je večjega pomena avtonomno izoblikovanje stališč, kot pa hitra reakcija. Bistveno pa je, da ženske osvojijo zavest o »današnji majhnosti sveta« in o nui, da miru ni mogoče graditi na vojni.

Na slikah (foto AP) levo vročevna zagovornica intervencije ZDA proti Iraku, desno pa mlada Izraelka, ki so jo vpoklicali v vojsko in ki se je udeležila prvih vojaških vaj po izbruhu vojne v Zalivu.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
6.55 Aktualno: Uno mattina
10.15 Nanizanka: Provaci ancora Harry
11.00 Jutranji dnevnik
11.05 Nanizanka: Su e giù per Beverly Hills
11.40 Variete: Occhio al biglietto
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Variete: Piacere Raiuno
13.30 Dnevnik
14.00 Kvarov svet
14.30 Dokumentarca: Odprta šola, 15.00 Nepoznana Korzika
15.30 Otroški variete: L'albero azzurro
16.00 Mladinska oddaja: Big!
17.55 Iz parlamenta in vesti
18.05 Aktualno: Italia ore 6
18.45 It. pokal v košarki
19.40 Almanah in vreme
20.00 Dnevnik
20.40 Film: Il volpone (kom., It. 1988, r. Maurizio Ponz, i. Enrico Montesano, Paolo Villaggio)
22.35 Dnevnik
22.50 Variete: Sanremo International
24.00 Dnevnik in vreme
0.25 Waterpolo: Italija-Francija (prijateljska tekma)
1.35 Mezzanotte e dintorni

CANALE 5
8.00 Nan.: La famiglia Brady
8.30 Film: L'avventuriero della Louisiana (pust., ZDA 1953, r. R. Maté, i. Tyrone Power, Piper Laurie)
10.25 Aktualnosti: Gente comune
11.45 Kviza: Il pranzo è servito, 12.35 Tris
12.55 Canale 5 News
13.20 Kviza: O.K. Il prezzo è giusto!, 14.20 Il gioco delle coppie
15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo... parliamone
16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke
18.15 Nanizanka: I Robinson
18.40 Canale 5 News
18.45 Kviza: Il gioco dei nove, 19.35 Tra moglie e marito
20.15 Radio Londra
20.25 Striscia la notizia
20.40 Nanizanki: I segreti di Twin Peaks, 21.45 Voci nella notte
22.40 Variete: Maurizio Costanzo Show
24.00 Canale 5 News
1.15 Striscia la notizia
1.30 Nan.: Marcus Welby, 2.30 Operazione ladro

RAI 2
7.00 Risanke in otr. variete
8.30 Nanizanka: Una detective in gamba
9.30 Aktualno: Radio anch'io
10.20 Monografia: Obrtnost
10.50 Nadaljevanke: Capitol
11.55 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik - ob trinarjstih
13.15 Diogenes, Gospodarstvo
13.45 Nadaljevanke: Beautiful, 14.15 Quando si ama, 15.05 Destini
15.35 Film: Il capitano di Venezia (pust., It. 1954, r. Gianni Puccini, i. Leonardo Cortese)
17.00 Vesti in Odprti prostor
17.30 Videocomic
17.45 Nanizanka: Punky Brewster
18.10 Novosti: Casablanca
18.20 Sport in Rock café
18.45 Nanizanka: Hunter
19.45 Dnevnik in sport
20.30 TV film: Cambiamento d'aria (dram., r. G. P. Calasso, i. Alvaro Mosca, Marina Suma, 1. del)
22.05 Aktualno: Mixercultura
23.15 Dnevnik, Pegaz, Dosje
0.10 Film: Un posto ideale per uccidere (krim., It. 1971, r. Umberto Lenzi, i. Irene Papas)

RETE 4
8.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.00 Così gira il mondo, 9.30 Señorita Andrea, 10.00 Per Elisa, 11.00 Señora, 12.00 Topazio
13.00 Variete: Buon pomeriggio
13.05 Nadaljevanke: Rabelle, 13.45 Sentieri, 14.45 La mia piccola solitudine, 15.15 Piccola Cenerentola, 16.15 La valle dei pini, 16.45 General Hospital, 17.15 Febbre d'amore
18.15 Kviz: Cari genitori
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati, 19.30 Linea continua
19.40 Nadaljevanke: Marilena
20.35 Film: I magnifici 7 cavalciano ancora (western, ZDA 1972, r. George McCowan, i. Lee Van Cleef, Darrel Larson, Stephanie Powers)
23.35 Dokumentarec: National Geographic
23.40 Film: L'occhio che uccide (srh., VB 1959, r. Michael Powell, i. Carl Böhm, Moira Shearer)
1.40 Nanizanka: Bonanza - La bambina perduta

RAI 3
11.30 Hokej na kotalkah
12.00 Vsakodnevne kulturne vesti: Krožek ob 12.
14.00 Deželne vesti
14.30 Krožek ob 12. (2. del)
15.30 Italijansko prvenstvo v dvoranski atletiki (prenos iz Genove)
17.15 Nanizanki: I mostri - Ciarano De Munster, 17.40 Vita da strega
18.05 Dokumentarna oddaja: Geo (vodi Gianclaudio Lopez)
18.35 Športci barvnega radia
18.45 Sportna rubrika: Derby (vodi Aldo Biscardi)
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 BlobCartoon
20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, 20.25 Una cartolina spedita da Andrea Barbatto
20.30 Aktualnosti: Mi manda Lubrano - Un mercoledì nell'Italia dei tranelli
22.35 Večerni dnevnik
22.40 Aktualno: Cartolina illustrata
23.30 Izza kulis: Chris Merritt na vaji za Rossinijevo opero Ermione
0.05 Nočni dnevnik

ITALIA 1
6.30 Odprti studio
7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
8.30 Odprti studio
8.45 Nan.: L'uomo da 6 milioni di dollari, 9.50 La donna bionica, 10.45 Sulle strade della California
11.45 Odprti studio
12.00 Nanizanki: T.J. Hooker, 13.00 Happy Days
13.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
14.30 Kviz: Urka
15.30 Nan.: Tutti al college, 16.00 Compagni di scuola, 16.30 Simon & Simon
17.30 Odprti studio
18.05 Nanizanki: Mai dire sì - Terribili segreti, 19.00 MacGyver
20.00 Risanke
20.30 Film: Tobia, il cane più grande che ci sia (fant., VB 1974, r. Joseph McGrath, i. Jim Dale, Spike Milligan), vmes Odprti studio
22.25 Glasba: TopVenti
23.15 Reportaža: Jonathan
0.05 Nanizanka: Cin Cin
0.30 Odprti studio
1.00 Nanizanki: Kung Fu, 2.00 Samurai

TV Slovenija 1
8.50 Video strani
9.00 Spored za otroke: Živ žav
9.50 Nadaljevanke: Pripovedke iz medenega cvetličnjaka (pon.)
10.55 Nadaljevanke: Daleč si prišla, Katie (3. del)
11.45 Video strani
14.55 Žarišče (pon.)
15.25 Sova (pon.)
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Mozaik. Dokumentarec
Gozd je življenje
17.35 Dokumentarna oddaja: Valvasor
17.50 Spored za otroke in mlade: kontaktna oddaja Klub klubuk
19.00 Risanke
19.17 TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Film: Jeremiah Johnson (western, ZDA 1972, r. Sidney Pollack, i. Robert Redford, Will Geer)
21.50 Dnevnik in vreme
22.15 Poje vam Ditka Haberl
22.45 Nočni program Sova, vmes nanizanki Alf in Lovejoy ter dokumentarni niz Veliki fotografi
0.25 Video strani

ODEON
13.00 Človek in zemlja
13.30 Risanke
15.00 Nad.: Signore e padrone, 16.00 Pasiones
17.00 Film: Intraprendente signor Dick (kom., ZDA 1947, r. Sidney Sheldon, i. Cary Grant, Myrna Loy)
19.30 Risanke
20.00 Nan.: Flash Gordon
20.30 Film: Zappatore (dram., It. 1980, r. Alfonso Brescia, i. Mario Merola, Regina Bianchi)
22.30 Rubrika o zdravju
23.00 Film: 002 operazione Luna (kom., It. 1964, r. Lucio Fulci, i. Franco Franchi, Ciccio Ingrassia)
TMC
8.30 Nanizanka: Get Smart
9.00 Prijateljska narava
9.30 Nan.: Sceriffo Lobo
10.30 Nad.: Anarchici grazie a Dio, 11.20 Potere
12.00 Kosilo z Wilmo
12.30 Nan.: Doris Day Show
13.00 Dnevnik in sport
13.30 Rubrika: Ženska TV
15.00 Film: Lady Eva (kom., ZDA 1941, r. Preston

TV Koper
16.00 Sportni pregled
18.30 Spored in slovenščini
18.45 Odprta meja
19.00 TVD Stičiče
19.20 Video agenda
19.25 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes nanizanka Barbaggianni e pavoncelle, risanki Gianni e Pinotto in Spunky and Tadpole
20.30 Nan.: La famiglia Smith
21.00 Dokumentarna oddaja: Il miracolo della vita
21.30 Nanizanka: Dottori con le ali
22.15 TVD Novice
22.25 Rubrika o športu

TV Slovenija 2
16.00 Satelitski sporedi
18.30 Mostovi
19.00 Studio Maribor: Poslovna borza, nato (19.15) TV ruleta
19.30 Dnevnik
20.00 Danes v skupščini
20.30 Metropolitanska opera (2. del)
22.00 Dokumentarna oddaja: Mednarodno delavsko gibanje - Razpotja
23.15 Svet poroča, nato Yutel

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranji in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos RS; 10.35 Prenos Vala 202, 13.00 Na valu radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbene aktualnosti; 18.35 Glasbene želje po telefonu; 19.30 Prenos RS.

TELEFRIULI
15.00 Roza salon
16.00 Risanke
18.00 Nad.: Vite rubate
19.00 Igra: Marameo
19.30 Dnevnik
20.30 Film: L'indiscrezione (krim., Fr. 1982, r. Pierre Lary, i. Jean Rochefort, Dominique Sanda)
22.30 Nočne vesti
23.00 Čakajoč na polnoč
0.30 Nočne vesti

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolebar in Pravljica; 8.10 Narodnostni trenutki Slovencev (pon.); 9.15 Variete: Ona + jaz = oba (pon.); 9.45 Orkestralna glasba; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Roman: Doktor Živago (Boris Pasternak 12. del); 12.00 Govorica telesa; 12.30 Instrumentalni solisti; 12.40 Primorska poje: Moški zbor Vasilij Mirk; 13.20 Poslušali boste; 13.25 Na goriškem valu; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 15.00 Rock zvezde; 15.30 Znani ansambli; 16.00 Slovenski izvajalci na laserskih ploščah: pianistka Dubravka Tomšič; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Slovenska literatura na stičišču z italijanskim svetom; 17.30 Mladi val; 19.20 Zaključek sporedov.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Instrumenti; 9.05 Glasbena matineja; 10.00 Gospodarstvo; 11.05 Oddaja o SLO; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.38 Do 14.00; 14.05 Mehurčki; 14.40 Radijski Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Jazz; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Zbori; 20.35 Naši interpreti; 21.05 Knjižni trg; 21.30 Operni oder; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nočno.

RADIO KOPER (italijanski program)
7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranji in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos RS; 10.35 Prenos Vala 202, 13.00 Na valu radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbene aktualnosti; 18.35 Glasbene želje po telefonu; 19.30 Prenos RS.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Razglednica; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 8.45 Ugani; 9.00 Clic; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Srečanja; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Glasba; 16.00 Kulturna oddaja; 17.00 Naša glasba; 18.32 Souvenir d'Italy; 19.00 Slavne arije; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja in obvestila; 17.00 Pogovor z vedežvalko; Vas zanima vaša prihodnost?; 19.00 Glasba po željah; 20.40 Pogovor z odvetnikom in ostali Trst.

Po stališču sto dveh zdravnikov tržiške bolnišnice Tržiške zahteve ponovno vžigajo polemiko o zdravstvu na Goriškem

Stanje v zdravstvu na Goriškem je že precej let predmet polemik in konfliktov. Izbruhnilo so ob zaprtju bolnišnic v Gradežu in Krmini, nato pa se stopnjevali ob načrtovanju bodočnosti zdravstva in novih struktur, ki naj bi zagotavljale boljšo oskrbo. V Trzinu so že nekaj let ustavljena dela za gradnjo nove bolnišnice v rajonu San Polo, prav tako pa je nova bolnišnica potrebna (in predvidena) tudi v Gorici, kjer sedanjí kompleks v Ul. Vittorio Veneto ne ustreza več potrebam. S tem v zvezi so se v zadnjih letih delila mnenja glede smiselnosti gradnje dveh novih bolnišnic ali pa ene same za celo pokrajino. Ob tem je polemika zajela tudi vprašanje lokacije take skupne bolnišnice. Svočas je ta predlog odpadel in politiki so izbrali nekako kompromisno rešitev. Tako Gorica kot Trzin naj bi ohranila vsak svojo bolnišnico, ta dva objekta pa naj bi bila sestavni del enotne bolnišnice. Nekatere storitve, za katere bi bili dvojniki na območju s komaj 140 tisoč prebivalci res nesmiselni, naj bi nudili samo v Gorici, ki bi tako razpolagala z glavno pokrajinsko bolnišnico, drugi oddelki in ambulanse pa naj bi delovali tudi v Trzinu.

Te odločitve pa danes postavlja pod vprašaj stališče kar stodeh tržiških zdravnikov, ki so ustanovili družbo »Sesamo« (Società per l'evoluzione sanitaria del Monfalconese - Družba za zdravstveni razvoj Trziške). Pod novo oznako so zdravniki, ki delujejo v tr-

žiški bolnišnici, objavili dokaj zajeten dosje, ki v bistvu prikazuje prav Trzin kot osrednji center za zdravstvo v pokrajini in zahteva povsem drugačne izbire glede bodoče ureditve zdravstva v naši pokrajini. S statističnimi in tehničnimi podatki opremljen dosje so odposlali na številne naslove: celo do predsednika Cossige in raznih ministrov, pa vsem parlamentarcem iz naše dežele, strokovnim združenjem in političnih ter upravnim predstavnikom v Furlaniji-Juljski krajini.

Trziški zdravniki v bistvu nasprotujejo sklepu deželnega odbornika za zdravstvo Goričana Maria Brancatija, da bi tržiška bolnišnica igrala podrejeno vlogo v primerjavi z Gorico in navajajo bojazen, da bi to pomenilo prvi korak na poti postopnega zapiranja. Če je že potrebna ena sama bolnišnica, trdijo, potem naj bo ta v Trzinu. To trditve so podkrepili s kopico podatkov o delovanju dveh bolnišnic v zadnjem desetletju, ki po njihovem mnenju dokazujejo, da je tržiška pomembnejša od goriške. Nekatere številke o številu bolnikov sicer potrjujejo za Trzin vsaj večji obseg dela. V petletju 1984-89 so v Trzinu sprejeli 56 tisoč bolnikov iz naše pokrajine in Gorici pa komaj 45 tisoč. Še večja je razlika za bolnike iz drugih pokrajin: iz Trsta (6.221 proti 742), iz Vidma (4.989 proti 2.080) itd. Ne gre za lokalistično konkurenčnost, pravijo tržiški zdravniki, pač pa za dejstvo, da ima Trzin širše

zaledje. Občine na tržiškem območju štejejo skupaj več prebivalcev kot Gorica in sosednje občine, v Trzinu prihajajo številni uporabniki iz Devina-Nabrežine in krajev v spodnjem delu furlanske nižine, upoštevati pa je treba tudi zaradi turizma povečano gredsko populacijo v poletnem času. Nadalje poudarjajo, da je Trzin v boljši legi kot Gorica glede prometnic. Vse te in druge ugotovitve naj bi narokoval ohranitev polne bolnišnice v Trzinu. Po drugi strani pa vsak dobro ve, da dve taki bolnišnici nista sprejemljivi v tako majhni pokrajini. Zaradi tega družba »Sesamo« napada tudi nekatere odločitve (ohranitev okulistike, porodnišnice in ginekološkega oddelka ter namestitve oddelka za hitro pomoč v Gorici), ki naj bi neupravičeno privilegirale Gorico.

Ta stališča bodo najbrž spet vžgala polemiko. Zaenkrat se je oglasil deželni odbornik Brancati, ki je te dni na srečanju goriških trgovcev odločno obsodil poskuse netenja razdora in konkurenčnosti med Gorico in Trzinom. S tem v zvezi je kritiziral tudi zamisel o skupnem mestu, ki bi ob Trzinu zajelo še Ronke in Starancanzgoli z namenom, da bi številčno presegli Gorico. Ti poskusi so po njegovi oceni škodljivi, ker vnašajo razdor in ne rešujejo problemov. Poudaril je vlogo Gorice kot glavnega mesta v pokrajini, ki pa naj bo odprta do vseh krajevnih stvarnosti za složno reševanje problemov.

Na pobudo SKPD Mirko Filej Prireditve ob 100-letnici rojstva Jožeta Lovrenčiča

SKPD Mirko Filej prireja jutri, 21. t. m. ob 20.30 Lovrenčičev večer v Kato-liškem domu. Društvo je prireditve načrtovalo že v lanskem letu, da bi se z njo spomnili pesnika in pripovednika ob 100-letnici njegovega rojstva, uresničuje pa jo šele letos. Glavna točka sporeda je govor Lovrenčičevega vnuka, prof. Andreja Vovka iz Ljubljane. Z recitacijami iz pesniškega opusa primorskega rojaka bodo nastopili člani skupine Oder 90, samospeve na Lovrenčičevo besedilo pa bosta ob spremljavi pianistke Helene Plesničar izvajala tenorist Dušan Kobal in baritonist Martin Srebrnič.

Joža Lovrenčič se je rodil v Kredu pri Kobaridu - od lanske jeseni ima tam tudi spominsko ploščo - v Gradcu je doštudiral slavistiko, od leta 1920 je živel v Ljubljani. Ob svojem profesor-skem poklicu je kakih deset let urejal dijaški list Mentor. Med zadnjo vojno je bil ravnatelj na slovenski gimnaziji v Gorici, proti koncu vojne pa je vodil učiteljski tečaj v Tolminu. Že kot gimnazijec je sodeloval pri dijaških in drugih listih. Leta 1917 je v Trstu izšla njegova pesniška zbirka Deveta dežela. Lovrenčič je znan tudi po svoji epski pesnitvi Sholar iz Trente. Na podlagi ljudskega izročila je pisal pripovedke in legende v verzih. Njegova proza obsega črtice in povesti, med njimi biografsko povest o Valentinu Staniču in avtobiografsko Med Scilo in Karibdo, v kateri pisatelj opisuje goriška dijaška leta in začetek svoje literarne poti. Pisal je tudi mladinske

spise, n.p.r. povest Tonca in Lonca in dramska besedila. Zaradi svoje ideološke usmerjenosti je bil po zadnji vojni pozabljen kot človek in književnik.

Pesniški večer v UGG

Lida Del Piccolo Joppolo bo drevi gost umetniškega večera, ki ga prireja kulturni krožek UGG (Unione ginnastica goriziana) pod pokroviteljstvom Občine. Večer bo ob 20.30 v mali dvorani UGG, v Ulici Rismondo 2.

Lida Del Piccolo Joppolo je Goričanka, ki se je doslej uspešno uveljavila na treh različnih področjih umetniškega snovanja: glasbi, literaturi in slikarstvu.

V Gorici je obiskovala mestno glasbeno šolo (klavir) ter nato diplomirala na konservatoriju B. Marcello v Benetkah. Zelo uspešno je stopila na pot koncertne dejavnosti, ki pa se ji je nato odpovedala. Zato pa se zdaj posveča poeziji (zbirka Stelle nel cassetto) in slikanju.

Poezije bo recitirala Anna Maria d'Auria.

V prihodnjih dneh bodo slike Lide Del Piccolo Joppolo razstavljene tudi v kavarni Verdi.

INICIATIVNI ODBOR

vabi na

ustanovni sestanek
SVETOVNEGA SLOVENSKEGA
KONGRESA

ki bo v mali dvorani
Kulturnega doma v Gorici
25. februarja t. l. ob 20.30.

Za Iniciativni odbor
SKPD - Mirko Filej - Kinoatelj -
SMReKK - Skupina Izvir

razna obvestila

KŠD Naš prapor vabi jutri, 21. t. m., ob 20.30 na proslavo dneva slovenske kulture, ki bo v osnovni šoli v Pevmi.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje obvešča, da je še nekaj mest za tečaj bančne tehnike (30 ur) in za tečaj varstva in zaštite vinske trte (30 ur). Vpisovanje in informacije do 22. t. m. na sedežu zavoda v Gorici, Ul. Croce 3, tel. 81826, od 9. do 12. ure.

Radio Trst A bo danes v oddaji Na goriškem valu poleg kulturnega in športnega pregleda prenašal pogovore z J. Povšetom, trenerjem Olympie Jakopičem in msgr. Močnikom ter prispevka o Prešernovi proslavi v Podgori in prazniku sv. Valentina v Štinvrtu.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev prireja 8. marca izlet na Gardsko jezero in v Verono. Vpisovanje se zaključuje DANES, v sredo, 20. februarja.

čestitke

V Trzinu praznuje danes 85. rojstni dan Franc Pahor. Iskreno mu čestitajo žena Cvetka in otroci z družinami ter mu želijo še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Highlander II.«

VERDI Danes zaprto.

VITTORIA 17.30-22.00 »Le cameriere lo vogliono duro«. Prep. ml. pod 18. letom.

Trzin

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Vanessa, la tigre del sesso«. Prep. ml. pod 18. letom.

COMUNALE Danes zaprto.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 in 20.00 »Preganjanci duhov«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine - Trg sv. Frančiška 4 - tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU
Občinska lekarna št. 2 - Comunale n. 2 - Ul. A. Manlio 14 a/b - tel. 480405.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Maria Smrekar iz bolnišnice Janeza od Boga v stolno cerkev in na glavno pokopališče, ob 10.15 Loredano Pinat iz bolnišnice Janeza od Boga v Trzin, ob 12.45 Alessandra Zamparo, vd. Franceschini iz bolnišnice Janeza od Boga v Zagreb, ob 13.15 Guido Feresin in splošne bolnišnice v Krmini.

Dario Mulitsch predsednik združenja API

Pri združenju malih industrijcev so zamenjali predsednika. To odgovorno funkcijo odzle opravlja dr. Dario Mulitsch. Izvoljen je bil pred kratkim in to soglasno. Mulitsch je predsednik delniške družbe GENE-GO, podjetja, ki se ukvarja z biogenetiko. Strokovno združenje malih in srednjih industrijcev na Goriškem je skoraj desetletje vodil Gianfranco Marruccio De Marco, ki bo sicer tudi v bodoče član izvršnega organa.

V vodstvu stanovske organizacije so še Cesare Fumo, Enrico Schmucker, Marruccio De Marco, Nadia Lepore in Gianni Orzan. Poleg omenjenih sestavljajo vodstvo organizacije Antonio Pettorossi, Nicolò Bresciani, Silvano Lorenzoni, Edoardo Noioso, Doris Tirl, Fabio Massaro, Ermanno Venica, Irene Vetrih, Lucio Baldini, Alessandro Caprara, Diego Fiore, Pietro De Marco in Valter Corazza.

Na sliki: Dario Mulitsch.

Priznanja štiriindvajsetim trgovcem za pomenljivo dolga delovna obdobja

Kot smo poročali, je bilo v ponedeljek na Espomegu slovesno podeljevanje priznanj trgovcem z dolгим delovnim obdobjem. Slovesnost so priredili ob obćnem zboru združenja starejših trgovcev Fenacom-Confcommercio, ki se je ob tej priložnosti preimenovalo v "50 e più - Fenacom". Na slovesnosti so nagradili 24 trgovcev iz goriške pokrajine, ki so v zadnjem času dosegli pomenljiva delovna obdobja. Za 25-letno delovno obdobje so podelili srebrne orle, za 40-letno zlate in za 50-letno diamantne. Priznanja so podelili predstavniki goriške občine, pokrajine, dežele ter kvestor in prefekt.

Srebrno priznanje so prejeli Maddalena Clama - Gradež, Teresa Dal Cero - Gorica, Andrej Kosić - Gorica, Giusto Marchioli - Trzin, Ottavio Pischiutta - Gorica in Marija Podgornik - Gorica. Zlato priznanje so dobili Antonio Bortolotto - Ronke, Ferruccio Braulin - Špeter, Mario Cravich - Gorica, Pietro Crozzoli - Trzin, Giovanni Dovier - Gradež, Giovanni Battista Franco - Romans, Nevio Morini - Gorica, Regina Nicoletti - Ronke, Dario Orlando - Gorica, Renato Portelli - Vileš, Emilio Riavez - Gorica, Luigi Sartori - Gorica,

Pietro Verbi - Gorica in Caterina Verzeznassi - Gradež. Štirim trgovcem pa so podelili diamantna priznanja za 50-letno delovno obdobje. To so Walter Calligaris - Romans, Anna Castellani - Fara, Olivio Cozzutti - Gorica in Vergilio Ferfoggia - Gorica. Poleg trgov-

cev so s posebnim priznanjem nagradili tudi uslužbenko združenja Ascom Almo Ressi, ki vestno dela pri združenju že dobrih 45 let in je zaradi tega dobila zlato priznanje.

Na sliki (foto Marinič): nagradjeni trgovci s predstavniki oblasti.

Nezgoda delavca na gradbišču industrijske hale v Trzinu

Na gradbišču nove industrijske hale v Ulici Bagni v Trzinu se je včeraj popoldne pripetila huda nezgoda ne delu. Enainpetdesetletni Francesco Vidali iz Bergama je padel z višine približno štirih metrov ter se pri tem resno poškodoval. Prepeljali so ga na zdravljenje v bolnišnico na Katinari. Nesreča se je zgodila včeraj okrog 16. ure v hali, ki je v zaključni fazi gradnje in kjer prav zdaj nameščajo instalacije. Vidali je namreč nameraval namestiti pod stropom nekaj metrov dolg kos cevi za zračenje. Splezal je na oder, od koder je kmalu zatem padel. Ni znano če zaradi slabosti (vrtog-

lavice) ali samo zato, ker mu je preprosto spodrsnilo.

Vidali je najprej prepeljali v bolnišnico v Trzinu, od tam pa mu dali napotnico za Katinaro.

Ranjenec umrl

Včeraj okrog 15. ure je v bolnišnici na Katinari umrl 81-letni Trzinčan Egidio Del Bello, Ul. S. Polo 57. Del Bella je v ponedeljek popoldan v Trzinu povozil 17-letni vespist Emanuele Zampar iz Doberdoba. Ob tem je upokojenec zadobil hude poškodbe na glavi.

Ukradli za 150 milijonov lir parfumov in kozmetičnih izdelkov

Okrog sto petdeset milijonov lir je vredno blago, ki so ga neznanzi v ponedeljek ponoči odpeljali iz skladišča grosističnega podjetja Pilan v Trzinu, Ulica Boito 72. Blago so odpeljali z dvema dostavnima voziloma, ki so ju našli v skladišču. Gre za ducato bele barve goriške registracije 141867 in dailly zelene barve, goriške registracije 116710. O vozilih in ukradenem blagu do trenutka, ko to poročamo, še ni nobenega sledu. Dobro organizirana skupina tatov — saj drugače si zadeve ni mogoče zamisliti — je vozili natoovorila s parfumi in kozmetičnimi iz-

delki najdražjih znamk. V skladišču so ostali kartoni s cenenimi artikli.

Vlom in tatvino je včeraj okrog 7.30 prvi ugotovil eden od solastnikov podjetja, Sergio Lanella. Skoraj istočasno so se noćnega obiska ovedli sosed. Skladišče, ki so ga obiskali tatovi je namreč v skupni hali, kjer ima prostore tudi podjetje Ifap. Tatovi so do blaga, ki jih je zanimalo, prišli, kot kaže, prav skozi skladišče Ifapa. V predelni steni so napravili luknjo. Naloga je bila od tod dalje, kot se zdi, zelo lahka. Z notranje strani so odprli vrata in tako zbrana družina se je lotila dela, to je selekcije dražjega blaga. Po prvih ugotovitvah sodeč, je operacija trajala nekaj ur, sodelovalo pa naj bi pet ali šest oseb, ki so si med delom privoščile tudi malico in imele ob tem še tudi dovolj časa za opravljanje telesnih potreb. Noćni obiskovalci so za sabo namreč pustili, poleg napol praznega skladišča, tudi pravo svinjarijo.

Sumijo, da gre tudi v tem primeru za krajo po naročilu. Preiskavo o tem novem primeru organizirane kraje vodi karabinjerji. Pred kakšnim tednom so zlikovci obiskali znano trgovino konfekcije v Poljanu in odnesli blago vredno nad sto milijonov lir.

Podjetje Pilan zalaga s parfumi in kozmetičnimi izdelki veliko trgovin v vsej deželi. Ima pa tudi lastno prodajalno v Ronkah, ki jo vodi eden od solastnikov, Silvano Pineschi.

Tatovi so se tokrat oglasili v kapucinskem samostanu v Gorici

V ponedeljek okrog 20. ure so neznanzi vtihotapili v samostan kapucinov v Gorici in odnesli poldrugi milijon lir. Redovniki so se kot običajno ob 19.30 zbrali v jedilnici, in pritičljivo poslopja. Med večerjo je nekdo opazil sumljivo prižiganje luči v pisarniških prostorih. Kapucini so stekli po stopnicah do urada predstojnika, brata Vincenza, kamor so se tatovi zaklenili. Po telefonu so poklicali policijo, vendar je bilo že prepozno. Tatovi so namreč zlezli po železni lestvi iz urada na spodnje dvorčice in zbežali. Tatovi so namreč vdrli v samostanske prosto-

re skozi stransko okno prav s pomočjo lestve, ki so se je poslužili tudi pri begu. Pa še sreča v nesreči. Prior Vincenzo je le dobro uro pred tatvino izročil poverjeniku dva milijona lir za plačilo računa za elektriko.

Preiskovalci sumijo, da je podvig opravila izurjena tolpa, ki krađe izključno po cerkvah. Pred tednom dni so namreč v stavbi zasačili 50-letnega Tržačana, starega znanca sodnih organov. Tedaj so ga kapucini izročili policiji. Morda si je ogledoval prostore iz "poklicnih" razlogov.

KULTURNI DOM
GORICA

ZKD ZVEZA SLOVENSKEH KULTURNIH DRUŠTEV

Celovečerni koncert ob 40-letnici delovanja SLOVENSKEGA OKTETA

Kulturni dom v Gorici v soboto, 23. februarja, ob 20.30.

Predprodaja vstopnic v uradu ZSKD, Ul. Malta 2, tel. 531495.

Jutri v tržaškem KD nastop Cappelle civice

Raznolik koncertni spored

Jutri bo v tržaškem Kulturnem domu (ob 20.30) sedmi koncert letošnje abonmajske sezone Glasbene matice. Nastopil bo komorni vokalni ansambel ženskih glasov Cappelle civice (s pianistko Lavinijevo in violončelistom Filipčičem) pod vodstvom Marca Sofianopula.

Neponovljiv mit šestdesetih let v kulturi in družbi

Kako je pravzaprav s slovitimi šestdesetimi leti, ki se že dolgo vračajo v okus množic in vztrajno oplajajo sodobno glasbo, modo in običaje? Nekaj odgovorov na ta vprašanja skuša podati srečanje mislecev in protagonistov tedanjih dogajanj, ki poteka v sklopu rimske razstave Roma anni sessanta, al di là della pittura, ki jo je priredil Maurizio Calvesi. Med drugimi sta se srečanja udeležila tudi Giorgio Patrizi, docent rimske katedre za zgodovino italijanske književnosti, in Angelo Guglielmi, pripadnik »Skupine 63«, danes pa direktor Raitre, oba sicer pomembna udeleženca kulturnih vrenj v šestdesetih letih.

Patrizi pravi, da so šestdeseta pripadala v Italijo nov in spodbuden veter tudi na področju literature in umetnosti, kjer je odmrta idealistična predstava o umetniškem delu in prevladal kozmopolitizem v umetnosti. Šlo je za kritično spreobračanje in zavračanje tradicije, kot sta ga pripravili zlasti strukturalizem in semiotika. Po Guglielmijevem mnenju je to kulturno viharstvo celo omogočilo kasnejše socialne in politične spremembe. Patrizi pa dodaja, da je šlo po vsej verjetnosti za neponovljivo skušnjo: prekucništvo šestdesetih ni več možno v devetdesetih, ko napetosti med intelektualcem in kulturno mašinerijo niso več tako očitne in razvidne in ko se namesto kritičnosti vrača kulturni tradicionalizem.

Po občnem zboru slovenskih pisateljev

DSP na novem razpotju

Nedavni občni zbor Društva slovenskih pisateljev, ki je potekal v častitljivih prostorih osrednjega sedeža, je pravzaprav minil v vzdušju novega obdobja oziroma novih nalog, ki jih to obdobje prinaša. Kot je posredno v svojem poročilu ugotovil dosedanji predsednik Rudi Šeligo, se je Društvo slovenskih pisateljev znašlo v docela prenovljeni situaciji, ki je na nek način pisatelje presenetila, po drugi strani pa jim omogočila analizo prihodnosti, nemara za druge sektorje razvoja manj razvidno in pojasnjeno. Znano je, da je bilo DSP eno od temeljnih gibal za vzpostavitev pluralistične družbe, za široko razumevanje izven omejitev ene same povsem prevladujoče ideologije in da je v to svojo borbo aktiviralo vse svoje sile in energije, po svoje ustavilo svoje ozko strokovno razmišljanje in se posvetilo bistvenim globalnim nalogam. Zasnova nove demokratične družbe je tukaj, Zveza pisateljev Jugoslavije je praktično razpadla, slovenski narod prehaja v nacijo, v lastno državo, po izkušnjah Vilenice je nemara dosedaj plodna ideja Srednje Evrope svojo vlogo odigrala, toda nastajajoča demokracija je že pokazala smernice, ob katerih se morajo tudi pisatelji rešiti iluzij, oziroma opraviti - kot je rekel kasneje Tone Pavček — »dostojen pogreb teh istih iluzij«.

Za kaj pravzaprav gre? Kultura na žalost v novem času ni prva skrb, logika tržnega gospodarstva je nemara najusodnejša za kulturno sfero, v kolikor to logiko totalno vnašamo v naš prostor. Res da je boj zoper eno umje ene ideologije dobljen in prelomen, očitno pa je, da se sedaj pričinja zavzemanje za tisto vrednotenje kulture, ki bi še naprej krepilo narod kot narod, identiteto kot nepogrešljivo osnovo vsakega polnega narodnostnega komuniciranja.

V razpravi je bil govor o tem, da se stranke za kulturo v bistvu ne zanimajo, niti ena stranka ne protestira zoper kritično obravnavanje te pomembne družbene

veje slovenske družbe, kultura bo očitno prepuščena sami sebi in svoji tržni (!) iznajdljivosti. V tej točki je torej Društvo slovenskih pisateljev že odkrilo svojo prihodnjo pot, treba bo uradno reagirati na redukcijo deviznega programa, ki bo verjetno ogrozil uvoz tuje literature in tiska, še naprej je nujno zahtevati globalni nacionalno - kulturni program kakor tudi zakon o kulturnih dejavnostih in statusa umetnika. Boriti se bo treba nadalje za razbremenitev davka v zvezi s knjigo ter ostreje poseči v skupščinsko delovanje. To toliko bolj, ker v tem trenutku »slovenske pomladi« številni pisatelji sedijo v vseh najvišjih organih republike od predsedstva navzdol, vendar kulturniške akcije v nastajanju novega razmerja družbenih sil ni od nikoder. Da so sedaj važnejše druge stvari, je več kot razumljivo, usodno pa bi bilo prepustiti tok dogodkov takšni operativni politični mrzlici in konkretizmu.

Lepo je bilo ovrednoteno delo Združenja primorskih književnikov, saj bo njegov predsednik Boris Pangerc po položaju skupaj s predstavnikom mariborskega združenja v upravnem odboru DSP za prihodnjo mandantno dobo. Sam je jasno in z dejstvi predstavil Druženje primorskih književnikov, ki združuje pisce ljudi z obeh strani meje in stopnjuje svojo aktivnost, sicer pa smo s pluralizmom in različno oceno situacije postregli tudi zamejci, se pravi Zora Tavčar in Marko Kravos, pri čemer velja še posebej omeniti odločitev Založbe »Borec«, naj se preimenuje v »Mladiko«, kot da ne bi živeli v skupnem kulturnem prostoru in zatorej ne zmoremo najosnovnejšega izogibanja podvajanja imen.

V novem upravnem odboru DSP bo tudi Miran Košuta, za novega predsednika Društva slovenskih pisateljev je bil izvoljen znani pesnik Dane Zajc, podpredsednika pa bosta France Pibernik in Andrej Blatnik.

JANEZ POVŠE

V reviji Sodobna pedagogika

Izobraževanje manjšin v prostoru Alpe-Jadran

V zadnji številki revije Sodobna pedagogika (št. 9-10, 1990), ki jo izdaja Zveza društev pedagoških delavcev Slovenije v Ljubljani, je poleg nekaterih aktualnih člankov s področja vzgoje in izobraževanja doma in po svetu, objavljen tudi zanimiv prispevek Sonje Novak-Lukanovič z Ljubljanskega inštituta za narodnostna vprašanja o izobraževanju manjšin v prostoru Alpe-Jadran. Že v uvodu svoje študije avtorica opozarja na dejstvo, da je za območje Alpe-Jadran, eno izmed evropskih regionalnih skupnosti, ki zajema šestnajst dežel Avstrije, Italije, Jugoslavije, Madžarske in Nemčije, značilna demografska in etnična pestrost. S kulturnega in civilizacijskega pogleda dežele, regije, avtonomne pokrajine, republike in županije, ki sestavljajo skupnost Alpe-Jadran, predstavljajo zanesljivo enega najbolj raznolikih delov. Številne etnične, narodne in jezikovne kulturne manjšine v deželah Alpe-Jadran se nahajajo v geografskem prostoru, kjer se srečujejo kulture petih evropskih narodov (avstrijsko-nemška, hrvaška, italijanska, madžarska in slovenska). Te kulture se med seboj razlikujejo ne le v jezikovnem pogledu, temveč tudi po zgodovinskih okoliščinah, v katerih so se razvijale.

Avtorica v nadaljevanju piše, da različno ustavnopravno reševanje položaja manjšin v posameznih regijah skupnosti Alpe-Jadran pomeni v praksi tudi različno urejanje položaja jezika, šolstva, kulture ter zastopanosti manjšine v političnem in gospodarskem življenju države oz. regije. V posameznih regijah urejajo izobraževa-

nje s posebnimi zakoni, ponekod pa je izobraževanje manjšin urejeno s splošnimi zakoni na področju vzgoje in izobraževanja. »Že bežen pogled, upoštevajoč le tipologijo na osnovi vloge jezikov«, piše Sonja Novak-Lukanovič, »nam pokaže, da se pripadniki manjšin v posameznih upravno-administrativnih enotah skupnosti Alpe-Jadran lahko izobražujejo na štiri načine.

V prvo skupino sodi izobraževanje v materinem jeziku, in sicer v šolah z materinim učnim jezikom. Denimo, Slovenci v tržaški in goriški pokrajini (dežela Furlanija-Juljska krajina) lahko obiskujejo pouk v šolah s slovenskim učnim jezikom. Izobraževanje v slovenskem jeziku obsega šole vseh stopenj. Nemška manjšina v Gornjem Poudžju, ki v pokrajini Bocen predstavlja večino, obiskuje vrtce, pet let osnovno šolo, tri leta nižjo srednjo šolo ter pet let višje srednje šole z nemškim učnim jezikom. Pripadniki italijanske manjšine v Sloveniji in na Hrvaškem pa se lahko na vseh stopnjah (od predšolske do univerze) izobražujejo v italijanskem jeziku. Drugo skupino tvorijo pripadniki manjšine, ki obiskujejo tudi šole, kjer je učni jezik nevečinskega naroda, toda ob tem se v obliki učnega predmeta seznanjajo s svojim jezikom. V mislih imamo pripadnike madžarske, češke, rusinske manjšine na Hrvaškem, Ladince na Tridentinskem in v Gornjem Poudžju, kjer se v šolah z nemškim ali italijanskim učnim jezikom dve uri učijo ladinski jezik. Celo cimbrski jezik in kultura se izmenično v različnih razredih poučuje v Lusernu, kraju v deželi Tridentiska-Gornje Poudžje. Avtorica prispevka o izobraževanju manjšin v prostoru Alpe-Jadran omenja, da na Gradiščanskem (Avstrija) ni nobene ljudske šole z izključno madžarskim ali hrvaškim učnim jezikom, ampak se v nekaterih šolah poučuje hrvaščina oz. madžarščina kot prosti predmet (fakultativno).

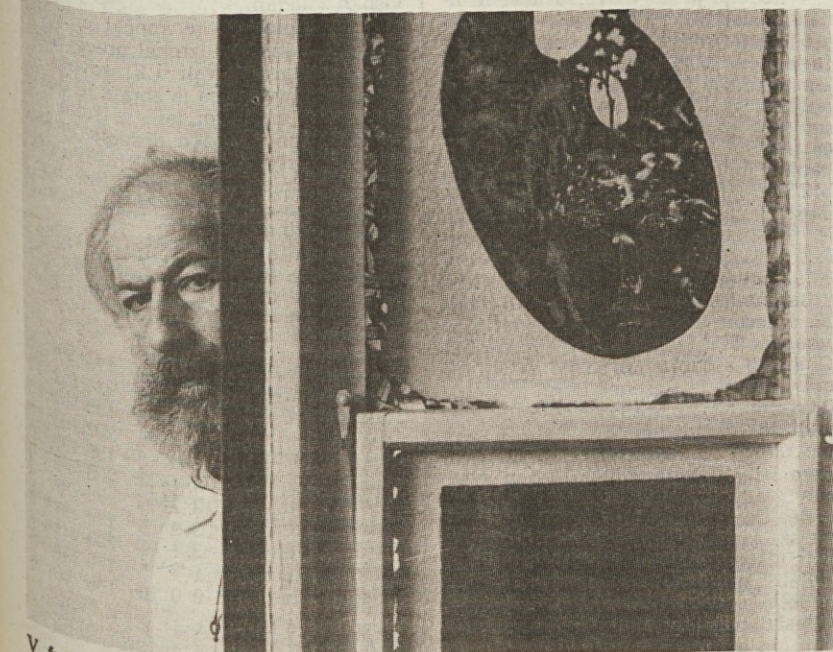
Oglejmo si še tretjo in četrto skupino. Za prvo velja, da v nekaterih predelih skupnosti Alpe-Jadran pripadniki manjšine obiskujejo dvojezične šole, kjer poteka izobraževalni razvoj v materinem in drugem jeziku (pr. Madžari v Sloveniji, Slovenci na avstrijskem Koroskem). V četrto skupino sodijo predeli, kjer manjšina po ustavnopravnih normah nima zagotovljenega izobraževanja v materinem jeziku: pripadniki manjšine ustanavljajo zasebne šole in organizirajo jezikovne tečaje (pr. Slovenci v videmski pokrajini).

Ta razdelitev je po oceni avtorice zelo ohlapna, kajti vsaka oblika izobraževanja, ki jo omenja v svojem prispevku za revijo Sodobna pedagogika, skriva v sebi številne posebnosti. Novakova zato med drugim piše: »Po poimenovanju je izobraževanje navzven enako, toda natančnejši vpogled v notranjo strukturo posamezne oblike izobraževanja pa kaže vsebinske in organizacijske razlike. Na to nas, na primer, opozarja uporaba termina dvojezično izobraževanje oz. dvojezična šola, ki se uporablja na Koroskem in v Sloveniji. Prav ta primera kaže na razlike v vsebini in organizaciji. Samo podatek, da dvojezično šolo v Prekmurju obiskujejo vsi, tako pripadniki večine kot manjšine, medtem ko na Koroskem dvojezičnemu pouku prisostvujejo le tisti, ki se k temu prijavijo, govori o različnem cilju, ki ga imata oba modela«. Posebej Novakova v prispevku opozarja na to, da bi morala biti tipologija izobraževanja, v katero so vključeni pripadniki številnih manjšin v prostoru Alpe-Jadran, zasnovana tako, da bi upoštevala izhodišča vodilne svetovne strokovnjakinje T. Skutnabb Kangas (1984). Kangasova namreč zastavlja tipologijo na osnovi vloge jezikov v izobraževalnem sistemu, ciljev, ki jih ima tako izobraževanje, na osnovi subjektov izobraževanja (komu je namenjeno izobraževanje: samo manjšini, samo večini ali obojem), stopenji tipov izobraževanja (ali gre za vrtce, osnovne šole ali za srednje izobraževanje) ter ali obstaja kontinuiteta takega izobraževanja. Tako zastavljena tipologija pa bi - piše Novakova - prikazala različnosti, ki se pojavljajo v posameznih deželah skupnosti Alpe-Jadran.

Ker pa je izobraževanje eno najpomembnejših področij za ohranitev etične identitete vsake manjšine, je v sklepnem delu svojega prispevka avtorica podrobneje pojasnila, kako je le-to organizirano za pripadnike različnih manjšin v Sloveniji in na Hrvaškem; torej gre le za izsek iz celotne alpsko-jadranske izobraževalne tipologije. Za pripadnike večinske in manjšinske populacije na narodnostno mešanih območjih v Sloveniji in na Hrvaškem, Sonja Novak-Lukanovič piše, da so vključeni v različne modele, ki jih pojmuje kot dvojezična vzgoja in izobraževanje.

IVAN VIRNIK

Slikar Corrado Damiani z razstavo »Duša podob«

V furlanskem centru plastičnih umetnosti v Vidmu še par dni razstavlja slikar Corrado Damiani, ki je svojo razstavo naslovil »Duša podob«

Od danes do sobote v Celju

Dnevi slovenskega filma

Osrednja filmska manifestacija na Slovenskem, nekdanji Teden domačega filma v Celju, se letos predstavlja v prenovljeni izdaji. Z razpadanjem sedanje jugoslovanske države se je dokončno ukinila tudi filmska revija, ki je prikazovala ob slovenskih filmih tudi izbor letne proizvodnje vseh jugoslovanskih kinematografij. Novonastali Dnevi slovenskega filma so bili lanskega novembra že pred otvoritvijo, ko so bili zaradi izjemnih poplav na štajerskem območju razumljivo preklicani in premaknjeni na sedanji termin. A tudi sedaj ni še jasno, kako bodo potekali, najbrž v znamenju polemike s slovenskim kulturnim ministrom Capudrom, ki naj bi imel tudi otvoritveni govor.

Od danes, 20. februarja, pa do sobote, 23. t. m., se bo torej zvrstila na celjskih platnih vsa slovenska filmska proizvodnja. Otvorili bodo predvajanja »Ječarji« Marjana Cigliča, za njimi bosta v večernem sporedu »Umetni raj« Karpa Godine in »Decembrski dež« Boža Šprajca, medtem ko bo festival sklenil »Do konca in naprej« Jureta Pervanje.

Ob celovečernih se bodo zavrtili tudi kratkometražniki in mednje spada tudi retrospektiva filmov Dušana Polha, zaslužnega in poliedričnega filmskega delavca. Poleg tega bo sekcija »Bili so sporni« prikazala filme, ki jim je ob rojstvu politika bila sila nenaklonjena: »Razseljena oseba« Marjana Cigliča (vprašanje povojnega političnega begunstva), »Christophoros« Andreja Mlakarja (klic po narodni spravi), »Rdeče klasje« Žilke Pavloviča (etični propad revolucionarja) in »Nasvidenje v naslednji vojni« istega režiserja (različno videnje NOB). O prehodni krizi slovenskega filma, ki se je odprla z likvidacijo Vibe filma, bo nadalje govor na odprti sceni z naslovom »Slovenski film zdaj«.

Slovenski filmski in kulturni srenji se torej odpirata dva tedna polna slovenskega filmskega in televizijskega ustvarjanja. Od 1. do 5. marca bo namreč v goriškem Kulturnem domu šesti Film Video Monitor, revija slovenskega filma, tv in videa, ki ga pripravlja Kinoateljce.

ALEŠ DOKTORIČ

V prvi četrtfinalni tekmi kadetskega turnirja Alpe-Jadran

Podvig Kontovela v Gorici

DIANA - KONTOVEL 68:72 (42:31)
KONTOVEL: Ban 11 (3:8), Turk 2 (0:2), M. Milič 2 (2:2), I. Milič 23 (5:7), Budin 19 (4:6), Daneu 7 (1:2), Černe 2, Vodopivec 8, Baitz.

TRI TOČKE: Budin 1.

Kontovenci so na prvem četrtfinalnem srečanju kadetskega turnirja Alpe-Jadran poskrbeli za pravi podvig: kar sredi Gorice so namreč premagali močno ekipo Diane.

Naši so pričeli dokaj slabo, saj so zaostajali že za 17 točk razlike (12:29). Nato pa so se le opogumili in ob polčasu nekoliko ublažili poraz.

Ključ Kontovelove zmage je bil nedvomno conska obramba 1-2-2, ki so jo naši uvedli v drugem polčasu in tako skoraj povsem onemogočili napad gostiteljev, ki so v tem delu srečanja dosegli bornih 26 točk. Kontovenci pa so tudi v napadu igrali dokaj umirjeno in premišljeno ter povsem zaslužno zmagali.

Povratno srečanje bo čez teden dni v Repnu. Kontovenci so torej na pragu lepega podviga, uvrstitev v polifinale. V povratni tekmi pa seveda ne smejo izgubiti več kot s tremi točkami razlike. (I. E.)

DRŽAVNI MLADINCI

PALL. PORDENONE - 86:79 (50:40)

JADRAN FARCO: Oberdan 4 (2:5), Crisma 16 (0:1), Škerk 12, Pertot 5 (1:2), Paulina 17, Stanisa 6, Smotlak 19 (5:6), Gerli, Sosič, Lesica.

TRI TOČKE: Crisma 2, Paulina 1.

PON: Smotlak (38), Pertot (40).

Na eni doslej svojih boljših tekem so jadrancovi v mladinskem državnem prvenstvu (skupina A) sicer izgubili v Pordenonu proti močni domači istoimenski ekipi, toda s prikazano igro so povsem zadovoljili. Ne samo: dobršen del srečanja so igrali skoraj brezhibno. Žal pa jim je bilo usodnih zadnjih pet minut prvega in prvih pet minut drugega polčasa (v 25. min. so namreč zaostajali kar za 17 točk, 44:61).

Jadrancovi so dokaj dobro začeli (v 5. min. je bilo stanje izenačeno 14:14), v 10. min. so celo vodili s 27:24, v 15. min. je bilo stanje še 34:35, nakar pa so naši prvič odpovedali. Tudi v začetku drugega polčasa si niso opomogli, tako da so zaostajali za 17 točk. Naši pa niso popustili in v petih minutah z delnim izidom 20:2 celo povedli s točko razlike (64:63). Odtlej se je bil izenačen boj za vsako

točko. V 38. min. je bilo stanje še 78:76 za gostitelje, nekaj prenapetih napadov pa je našim onemogočilo pot do zmage.

Če smo se v prejšnjem kolu na tekmi v Repnu precej hudovali na sojenje Bradamanteja in Baisa, moramo priznati, da sta ista sodnika v Pordenonu skoraj brezhibno opravila svojo nalogo.

Za dobro igro je treba tokrat pohvaliti vso ekipo za požrtvovalnost in borbenost, vseeno pa so bili boljši od ostalih Aleks Smotlak (8 skokov v obrambi, 3 blokade, 2 pridobljeni žogi, 1 asistenca, 7:7 pri metu za 2 točki in 5:6 pri prostih metih), Marco Crisma in Martin Pertot.

DEŽELNI KADETI

KONTOVEL - FERROVIARIO 79:62 (45:28)

KONTOVEL: Pečar 28 (2:3), Ravbar 6 (0:3), Bizjak 2, Hmeljak, Krevatin 29 (3:4), Bajc 11 (5:6), Godnič 5 (1:4).

PM: 10:16. **ON:** 16.

Kontovenci so ponovno igrali v nepopolni postavi in tokrat zaslužno zmagali proti solidni tržaški ekipi, ki jih je v začetku prvenstva premagala za 13 točk. »Plavi« so stopili na igrišče zelo nemotivirani. Začetek je bil enakovreden in ekipi sta se izmenjavali v vodstvu, nakar so domačini s hitro pressing igro popolnoma nadigrali nasprotnike in jim zapirali pot do koša (v 18. min. 44:22). V tem delu tekme je bil posebno uspešen center Crevatin, ki je polovil veliko število odbitih žog, tako v obrambi, kot v napadu. Omeniti moramo, da se je v premoru med metom na koš huje poškodoval Hmeljak, ki se je moral zateči v bolnišnico. Drugi polčas je tako potekal v znamenju izenačenosti med obema ekipama, saj so si naši priigrali visoko prednost že v prvem polčasu. Kontovenci so tokrat pokazali zrelo igro in dokazali, da si ne zaslužijo tako nizkega mesta na lestvici. (J. E. G.)

DEČKI

KONTOVEL - SOKOL 151:73 (72:41)

KONTOVEL: Spadoni 29 (2:2), Spalac 12, M. Starc 9, B. Starc 21 (1:2), Škerk 31 (1:4), Štoka 31 (3:7), Rustja 16 (0:3), Drasič 2.

SOKOL: Peric 10 (2:2), Vidoni 4, Kocjan 2 (0:2), Masten 4, Taučer 53 (7:12).

Kontovenci so po pričakovanju in brez težav dobili slovenski derbi s

Sokolom, ki je nastopil z močno okrnjeno postavo. Zmaga Kontovelovih košarkarjev tako ni bila nikoli v dvomu.

Od gostov se je spet odlikoval Devan Taučer, ki je dosegel kar 53 točk.

OSTALI IZIDI 12. KOLA: Stefanel - Poggi 136:50; Latte Carso - Barcolana 62:46; Don Bosco - Ricreatori 163:19; Bor prost.

LESTVICA: Stefanel 24; Don Bosco 22; Bor in SGT 16; Kontovel in Poggi 14; Barcolana 6; Sokol, Santos, Latte Carso in Ricreatori 4.

PROPAGANDA

DOM - USG 60:27

ON: Dom 11, USG 14
DOM: Cej 8, Bresciani 4, Devetak P. 4, Mužič 14, Sošol 8, Covi 4, Devetak G. 18, Primožič, Furlan, Devetak E.

Domovci so poskrbeli za lepo presenečenje in zanesljivo premagali močno ekipo USG. Čeprav pod košem niso igrali najbolje, so Semoličevi varovanci vseeno pospravili nov par točk. (S. Primožič)

MINIBASKET

DOM - UGG 37:27

ON: Dom 14, UGG 20
DOM: Covi 10, Devetak 15, Cozzucoli, Mužič 13, Sošol, Gravner, Furlan 2.

Domovci so v tej tekmi kar dobro in borbeno igrali. S hitrim napadom in tudi z dobro obrambo so zaslužno zmagali. Naj omenimo, da je tokrat vodil našo ekipo David Ambrosi. (S. Primožič)

MLADINSKE IGRE

CANKAR - CODERMATZ 76:73 (37:34)

CANKAR: Mezzari, Colja 8, Mozeč, Brazzani 4, Furlan, Buda (0:2), Jogan 25 (0:2), Lipovec, Uršič 18, Oberdan 21 (1:1).

TRI TOČKE: Jogan 1. **PON:** Colja (38).

Naši dijaki so tesno, a povsem zaslužno zmagali, saj so bili stalno v vodstvu. V 38. min. so vodili kar z 11 točkami razlike (76:65). Nasprotniki so močno reagirali in našim ogrozili zmago. Na srečo pa slovenski dijaki le ohranili mirne živce in slavili zmago. Za ta uspeh je treba pohvaliti vse Cankarjeve igralce. (M. Jogan)

Trofeja Jadran v minibasketu v Nabrežini

Po pričakovanju

Ekipe Brega in Divače s trenerjema pred nedeljskim zelo izenačenim srečanjem v Nabrežini
(Foto Magajna)

Najzanimivejše in najbolj izenačeno srečanje 4. kola Trofeje Jadran v minibasketu za letnike 1979 in mlajše, ki je bilo v nedeljo v Nabrežini, je bilo gotovo drugo med Bregom in Divačo. Košarkarji iz Divače so v 1. in 3. kolu že zanesljivo premagali Sezance, oz. Kontovelce in vse je kazalo, da bodo zlahka opravili tudi z Brežani. Le-ti pa so nudili Divači zelo močan odpor in le v končnih minutah so varovanci trenerja Sile ujeli pravi ritem, priigrali so si 6 točk razlike in tako tudi zmagali.

Drugi dve tekmi sta se po pričakovanju končali z zmagama goriškega Doma proti Sokolu, oz. Sežane proti Kontovelu.

IZIDI 4. KOLA

DOM - SOKOL 62:10

DOM: Cej 20, P. Devetak 14, Gravner 2, E. Devetak 8, Covi 12, Cuzzucoli, Furlan 6.

SOKOL: Širca 6, Jaklič, Hrovatin, Stanič, Frandoli 4, Rogelja, Rebula, Lupinc.

SODNIK: Lakovič.

DIVAČA - BREG 44:38

DIVAČA: Fedrigo 2, Centič, Jurman 4, Vatovec 6, Čolič 2, Zafred, Kos 18, Grubešič 4, Bombač 8, Naddon, Sila.

BREG: Stefančič 5, Gigante 10, Kozlovič, Žerjal 2, Slavec 11, Metlika, Cova 4, Mura, Lista 4, Žiberna, Kocjančič 2.

LESTVICA

Polet	3	3	0	174:99	6
Divača	3	3	0	135:76	6
Breg	3	2	1	134:101	4
Sežana	3	1	2	133:110	2
Dom	3	1	2	134:113	2
Kontovel	4	1	3	107:200	2
Sokol	3	0	3	49:167	0

Peto kolo bo na sporedu prihodnji mesec v Dolini. (bl)

naše mladinske enajsterice v pokrajinskih prvenstvih na tržaškem in goriškem

NA TRŽAŠKEM

UNDER 18

S. ANDREA - BREG 2:0
PRIMORJE - S. NAZARIO 1:5

OSTALI IZIDI

Domio - Muggesana 3:1, Edile Adriatica - Opicina 1:0, Costalunga - Campanelle 3:0, Fortitudo - Olimpia 0:0, Montebello - Azzurra 13:0. Chiarbola je bila prosta.

LESTVICA

Chiarbola 24 točk, Muggesana, Montebello, S. Andrea in Costalunga 22, Fortitudo in S. Nazario 20, Edile Adriatica 19, BREG in Domio 17, PRIMORJE 16, Opicina 14, Olimpia 5, Azzurra 3.

PRIHODNJE KOLO

Chiarbola - Montebello, Azzurra - Fortitudo, Olimpia - Costalunga, Campanelle - PRIMORJE, S. Nazario - Edile Adriatica, Opicina - Domio, Muggesana - S. Andrea. BREG je prost.

NARAŠČAJNIKI

OLIMPIJA - BREG 1:1 (1:1)
STRELEC ZA BREG: Mauri
BREG: Iztok Rapotec, Kalc, Strain, Laurica, Reja, Švab, Čuk, Črt Rapotec, Mauri, Pavletič, Gropazzi.

Mladi brežani so končno dokazali, da se tudi proti vodilnim na lestvici s tehnično slabšo ekipo v okrnjeni postavi in s petimi poškodovanimi igralci lahko bori na isti ravni. Naši so zaslužno osvojili dragoceno točko. Najbolj razveseljuje pa je to, da se je po treh mesecih spet vrnil na igrišče disqualificirani Kalc, ki je mnogo pripomogel bregovi obrambi.

Tekma je bila že od vsega začetka. Domačini so vsekakor igrali bolje in na sredini igrišča popolnoma onemo-

gočili naše. Sredi prvega dela je vratar Rapotec z bliskovitim posegom ubranil nevaren strel, kar pa žal ni mogel ponoviti pri nadaljnjem strelu, s katerim so domačini povedli. Gostitelji so se še veselili zadetka, ko je Mauri, ki je bil tudi poškodovan, izvedel sijajen prosti strel, s katerim je Breg izenačil.

Čeprav je Olimpia v drugem polčasu skoraj stalno napadala, so imeli naši ob koncu še priliko za podvojitev. Poleg pozitivnega nastopa Kalca si celotna ekipa zasluži pohvalo za požrtvovalnost. (Luka)

PRIMORJE - CGS 1:2 (1:1)

STRELEC ZA PRIMORJE: Sarđoć v 39. min.

PRIMORJE: Ciacchi, Puntar, Zaccagna, Guštin, Sarđoć, Emili, Štolfa, Franza, Lukša, Digovič.

Domačini so proti solidnemu nasprotniku so izgubili z najmanjšo razliko, kar je presenetljivo, saj so nastopili v močno okrnjeni postavi. Že v prvem polčasu so gostje zagospodarili na igrišču in tudi prešli v vodstvo. Skozi ves prvi polčas so se rdečarumeni krčevito branili, a izvedli so tudi nekaj dobrih akcij. V zadnji minuti so rdečarumeni nepričakovano izenačili s Sarđoćem, ki se je po podaji Štolfe lepo rešil kopice branilcev in neubranljivo streljal v desni kot vrat.

V drugem delu so Tržičani še povečali ritem igre in si z zmagovitim zadetkom zagotovili obe točki. Tokrat je poraz primorjašev povsem opravičljiv zaradi odsotnosti kar štirih standardnih igralcev. Pohvala gre posebno brezhibnemu Sarđoću in pa še Štolfi, ki se je srčno boril proti solidnim veznim igralcem gostov. (Maxi)

ZARJA - DON BOSCO 2:1

OSTALI IZIDI

Campanelle - S. Luigi 3:9, Chiarbola - S. Andrea 0:5, Zaule - Portuale prel., Opicina - Fortitudo 3:1, Costalunga - Domio prek.

LESTVICA

Olimpia in S. Luigi 31 točk, CGS 27, Chiarbola 24, Zaule in PRIMORJE 20, S. Andrea in Costalunga 19, BREG 17, ZARJA 15, Portuale 14, Opicina 12, Don Bosco 11, Fortitudo 9, Campanelle 7, Domio 6.

PRIHODNJE KOLO

Don Bosco - Costalunga, Domio - Opicina, Fortitudo - Zaule, Portuale -

Chiarbola, S. Andrea - Campanelle, S. Luigi - PRIMORJE, CGS - Olimpia, BREG - ZARJA.

NAJMLAJŠI

Skupina A

ZARJA ADRIAIMPEX - OLIMPIA 1:4 (0:1)

STRELEC ZA ZARJO: Jurinčič (11-m).

ZARJA: Družina, Ražman, Tence, Ražem, Domio, Kocman, Caenazzo, Cocevari, Jurinčič, Grgič, Balbi, Jerman, Lipovec.

Zarja je doživela že drugi zaporedni poraz v tekmovalstvu »play-off« v prvenstvu najmlajših. Poraz je zaslužen, saj se domačini pri graditvi igre niso posebno izkazali. Gostje so zaigrali bolj agresivno od naših mladih igralcev in učinkovito napadali. S tako igro so si tudi zagotovili uspeh. Sedaj je upati, da bo Zarja že v soboto popravila slab vtis s tega začetka tekmovalstva v končni prvenstva. (P. B.)

OSTALI IZIDI

CGS - S. Nazario 1:0, Costalunga - Fortitudo 6:1, S. Luigi - S. Giovanni 1:2, Opicina - Fani 4:0. PRIMORJE je bilo prosto.

LESTVICA

Costalunga in CGS 6 točk, Opicina 5, S. Nazario in Olimpia 4, S. Luigi in S. Giovanni 2, PRIMORJE 1, Fortitudo, ZARJA in Fani 0.

PRIHODNJE KOLO

Olimpia - PRIMORJE, Fani - ZARJA, S. Giovanni - Opicina, Fortitudo - S. Luigi, S. Nazario - Costalunga. CGS je prost.

ZAČETNIKI

Skupina A

PRIMORJE - ESPERIA S. GIOVANNI 4:0 (1:0)

STRELCI: Šušteršič v 5. min., Šemec v 32. min., Furlani v 34. min. (11-m), Škrli v 36. min.

PRIMORJE: Husu (Budin), Turk (M. Milič), A. Milič, Ostrouška, Miliani, Šušteršič, Šemec, Lovrečič, Bergagna, Furlani in Škrli.

»Rdečarumeni« so začeli borbeno in poletavno. Imeli so več priložnosti. V 5. min. je Šušteršič lepo realiziral z mehkim strelom. Po zadetku je prišlo do reakcije gostov, ki so skozi ves polčas ogrožali Husuja. V drugem polčasu so primorjaši le prevzeli spet vaje

igre v svoje roke in v štirih minutah zapečatili rezultat. Najprej je Šemec streljal izven kazenskega prostora. Nato je sodnik dosodil 11-metrovko zaradi igranja z roko v kazenskem prostoru. Najstrožje kazni je realiziral Furlani. »Poker« je dopolnil Škrli, ki je v off sideu z lahkoto premagal vratarja. Pohvalo zaslužita še posebno Šemec in Furlani. (Maxi)

OSTALI IZIDI

Domio - Ponziana A 0:0, Chiarbola - Opicina B 1:1, Muggesana - Soncini A 29, Altura - Fani 0:2, Portuale - Fortitudo A 2:1, S. Sergio - S. Andrea 0:1. ZARJA je bila prosta.

LESTVICA

Soncini A 29 točk, Portuale in Ponziana A 27, Fortitudo A 24, Chiarbola, Domio in PRIMORJE 17, S. Sergio 15, Opicina B 11, ZARJA 10, Altura 9, Fani in Esperia 5, Muggesana 2.

PRIHODNJE KOLO

ZARJA - S. Sergio, S. Andrea - Portuale, Fortitudo A - PRIMORJE, Esperia - Altura, Fani - Muggesana, Soncini A - Chiarbola, Opicina B - Domio, Ponziana A je prosta.

CICIBANI

Skupina B

S. LUIGI - BOR 1:2
PRIMORJE - PORTUALE 2:2

OSTALI IZIDI
S. Vito - S. Andrea 1:3, Don Bosco - Fani A 1:6, Esperia - Roianese 1:4.

LESTVICA

S. Luigi 20 točk, Roianese 19, BOR 16, Portuale 13, PRIMORJE in S. Andrea 12, Olimpia 10, S. Vito in Don Bosco 4, Esperia 0.

PRIHODNJE KOLO

Roianese - S. Luigi, BOR - Don Bosco, Fani A - S. Vito, S. Andrea - PRIMORJE, Esperia - Portuale.

MLAJŠI CICIBANI

Skupina A

PONZIANA - BOR 3:0

OSTALI IZIDI

Fortitudo - S. Giovanni 1:3, Zaule - S. Luigi B 2:0, Esperia - Altura 2:1, Costalunga - Opicina B 0:0.

LESTVICA

Esperia 22 točk, Ponziana 19, S. Giovanni 16, Altura 13, BOR in Fortitudo 10, Costalunga 7, S. Luigi 6, Zaule 4, Opicina B 1.

PRIHODNJE KOLO

Opicina B - Esperia, Altura - Ponziana, BOR - Zaule, S. Luigi B - Fortitudo, S. Giovanni - Costalunga.

NA GORIŠKEM

NARAŠČAJNIKI

CORNO - JUVENTINA 0:0

JUVENTINA: Zanier, Bais, Marvin (Todde), Marko Peteani, Marino Peteani, Dario, Florenin, Kobal, Devetak, D. Gergolet (Paoletti), Ferfolja (P. Gergolet).

Proti ekipi iz Corna so naši predstavniki zaigrali eno najlepših tekem v prvenstvu, saj so bodisi v prvem kot v drugem polčasu žal brez sreče stalno napadali. Domačini pa so le v redkih protinapadih ogrožali vratarja Zanierja, ki si zasluži posebno pohvalo, saj je bila to prva tekma v letošnjem prvenstvu, da je stopil v naša vrata. Naslednjo tekmo bodo naši igrali proti Muggesani, ki zaseda drugo mesto na lestvici. (Aleš Ferfolja)

NAJMLAJŠI

JUVENTINA - ISONTINA 2:1 (1:1)

STRELCA ZA JUVENTINO: Gallo in Scimone.

JUVENTINA: Pavio, Scimone, Mazzon, Ambrosi, Zanier, Trampus, Gallo, P. Gergolet, A. Gergolet, Černigoj, Paoletti (Rassu).

Začetek tekme je bil za Juventino nič kaj spodbuden. Igra domačih je bila slaba in nasprotnik je to znal izkoristiti v sredini prvega polčasa. Po голу so igralci Juventine pridobili nekdanjo agresivnost in začeli napadati. Prvi gol je dal Gallo po predlošku. V drugem polčasu se je igra izboljšala in ekipi sta si bili enakovredni. Zadetek za Juventino je dal Scimone. Nato so igralci Isontine reagirali in v kratkem času dosegli enajstmetrovko. Te sicer niso izkoristili, kajti strel je domači vratar Pavio uspešno branil. Srečanje se je kmalu nato izteklo. (Aljoša Gergolet)

Ob boleči izgubi dragega očeta Viktorja izrekajo iskreno sožalje Stojanu in Walterju Corbattiju

vodstvo, trenerji in igralci K K Bor

obvestili

ZŠSDI, Društvo slovenskih novinarjev v Trstu in KK Adria vabijo na predstavitev mednarodne amaterske kolesarske dirke za 15. trojevo ZŠSDI, ki bo danes, 20. t. m., ob 18.30 v društvenih prostorih v Lonjerju.

ZŠSDI obvešča, da bo danes, 20. t. m., ob 20. uri na sedežu ZŠSDI v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, seja predstavnikov društev vključenih v MZSTE.

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna prednaročnina 200.000 lir; v SFRJ številka 8.00 din; mesečna naročnina 190.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašni agenciji PUBLI-EST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, ttx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sreda, 20. februarja 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

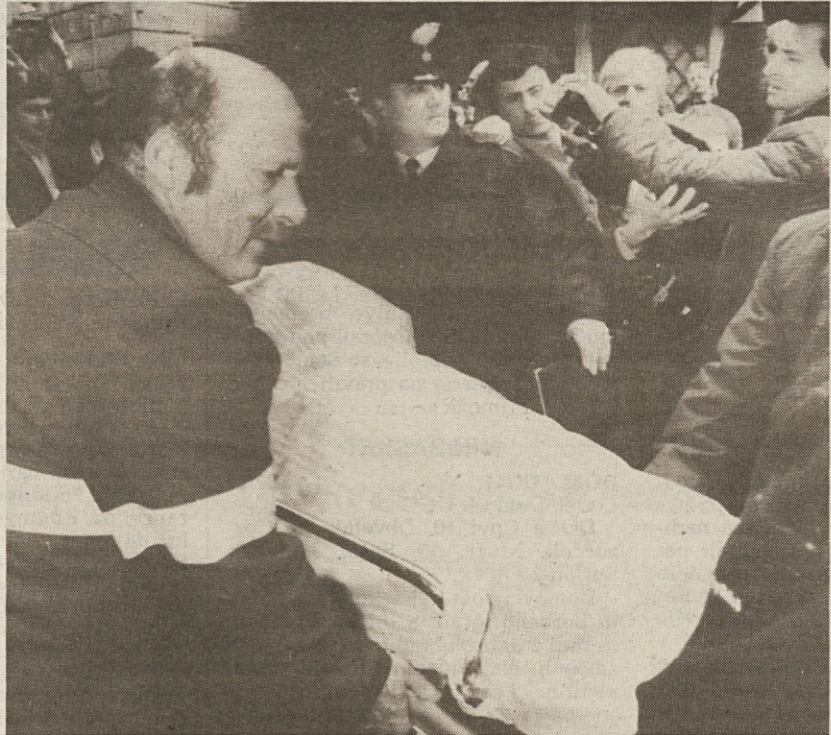
V podrtni zgradbi včeraj nenadoma popustil strop v tretjem nadstropju Med prenovno stare stavbe v Rimu pod ruševinami umrla ena oseba

RIM — Pri obnovitvenih delih v stari hiši na Piazza del Fico (na sliki AP levo) v Rimu je včeraj umrl 49-letni obrtnik Luciano Ciamaglia (na sliki AP desno gasilci odnašajo njegovo truplo), v bolnišnici Santo Spirito in San Giacomo pa so odpeljali sedem ranjencev, med katerimi naj bi bila tudi vodja obnovitvenih del in lastnik zgradbe.

Do nesreče je prišlo približno ob 11.30, ko se je nenadoma podrl strop v tretjem nadstropju, nato pa se je notranjost zgradbe dobesedno sesula. Pod ruševinami je izgubil življenje nesrečni Ciamaglia, ki je opravljal mizararska dela v pritličju. V trenutku nesreče so bili na strehi zgradbe tudi trije delavci, ki pa so jo odnesli le z lažjimi poškodbami.

Zanimivo je, da je zgradba, v kateri je prišlo do nesreče, v zadnjih nekaj mesecih kar trikrat menjala lastnika. Prvotni lastnik je bila rimska Občina, ki pa je zgradbo avgusta lani prodala privatniku. Obnovitvena dela so se začela že pred časom, zaradi nesreče pa je policija začela s preiskavo, da bi ugotovila vzroke, ki so povzročili nesrečo.

Past za razpečevalca s 600 kilogrami hašiša

GIOIA DEL COLLE (BARI) — Včeraj so med uspešno akcijo karabinjerjev aretirali dva razpečevalca mamil ter zaplenili približno 600 kg hašiša. Akcijo so izvedli v neki staji pri vasi Murge Frà Gennaro v okolici manjšega kraja Gioia del Colle pri Bariju, zaplenjeno mamilo pa ima tržno ceno okoli milijarde lir.

Karabinjerji so v bliskoviti akciji aretirali lastnika stavbe, kjer so odkrili mamilo, 45-letnega Bartolomea Capotorta, ki je pravici prav dobro znan, in njegovega 21-letnega sina Giovannija. V njuni hiši so še dobili samokres parabellum kalibra 9, mamilo, skrito v neki stranski sobi, katere vhod so zakrili s senom, pa je bilo pripravljeno v zabojčkih v obliki steklenice, že pripravljeno za prodajo.

Capotorto in njegov sin sta dobivala neobdelan hašiš neposredno iz Libanona, v svoji samotni kmetiji pa sta ga pripravljala za prodajo, katero sta opravljala kar sama. Preprodajalca sta namreč imela doma pravi laboratorij za pripravo končnega produkta in sicer preše ter hladilne in mikrovalovne naprave.

Akcijo so, kot že rečeno, izvedli karabinjerji iz Taranta s sodelovanjem karabinjerjev iz Gioia del Colle, bila pa je pripravljena do podtankosti. Razpečevalcema so namreč na sledi že od lanskega oktobra, od takrat pa so že aretirali mnogo njunih »kolegov« v krajih Laterza, Castellaneta in Ginosa, na sledi pa so še mnogim drugim »prodajalcem smrti«.

Zimske igre na snegu

Tudi ruske zime niso več tisto, kar so bile in to sta izkoristili obe Moskovčanki, ki sta se v nedeljo »veselo igrali« ob reki, ki teče skozi Moskvo (AP)

Zaradi visokih temperatur meteorologi še vedno opozarjajo na veliko nevarnost snežnih plazov Pri Courmayeurju pod ledeno gmoto še štirje smučarji

COURMAYEUR — Približno 150 ljudi je včeraj nadaljevalo s iskanjem nesrečnih smučarjev, ki jih je v nedeljo zasul snežni plaz na italijanski strani Mont Blanca. Včeraj so našli le volneno čepico male dveletne Giuditte, ki naj bi skupaj z očetom ostala pod ledeno gmoto, in pa neko smučko. Kot v ponedeljek so tudi včeraj približno opoldne prekinili s iskanjem ponesrečencev, saj je zaradi sorazmerno visokih temperatur grozila nevarnost novih plazov.

Iskalne ekipe (na sliki AP) imajo vse več težav, da bi odkrila trupla (doslej so jih našli devet) preostalih štirih - po menju karabinjerjev pod plazom ne bi smelo biti drugih ponesrečencev - ponesrečencev. Gre za 34-letnega Francesca Gattija in njegovo hčerko Giuditto ter za Maurizia Astionija in Ivana Bottara. Sneg postaja vse bolj kompakten in uporaba sond postaja

vse težja, 30 lavinskih psov pa ima velike težave tudi zaradi zasulih zasulih živali, ki so ob nesrečnih smučarjih prav tako končale pod uničujočo snežno gmoto.

V zvezi s plazovi pa je treba opozoriti, da je na celotnem alpskem področju nevarnost snežnih plazov še izredno velika. O tem govorijo vremenske napovedi in pa tudi opozorila civilne zaščite. Vzrok za povečano nevarnost je občuten dvig temperature in zato meteorologi pri vojaškem letalstvu svetujejo vsem, ki se podajajo v gore, izredno previdnost in to še posebej kar zadeva gorsko smučanje in smučanje izven označenih smučarskih prog. Na maksimalno previdnost pa opozarja tudi »Meteomont«, sistem zbiranja in posredovanja podatkov o snežnih razmerah in nevarnosti plazov.

Poslovna nepoštenost

WASHINGTON — Ameriško pravosodno ministrstvo je ukradlo »s prevaro, z goljufijo in z nezakonitimi posli« vojaški kompiuterski program »Promis« washingtonski družbi Inslaw in ga prodalo izraelski in iraški vladi. Da to ni znanstvenofantastična novinarska raca pričajo številna zaprisežena pričevanja, med katerimi so bistvene važnosti izjave bivšega agenta izraelske protioobveščevalne službe Mosad Arijah Ben Menaseja. Vsa zadeva bi bržkone ostala neznana, če ne bi družba Inslaw zašla v finančne težave, ker ji je prav pravosodno ministrstvo odpovedalo nadaljnje sodelovanje. Stečajni sodnik George Basona je pri iskanju vzrokov, zakaj je washingtonska administracija preklicala dogovor s podjetjem Inslaw, odkril ta umazani posel. Da bi bila mera polna, so omenjeni software pred prodajo Izraelu in Iraku s pridom uporabljali tako pri tajnoobveščevalni službi CIA, kot pri drugih sorodnih agencijah in pri pravosodnem ministrstvu.

CIA in Pentagon dajata različne obračune

WASHINGTON — CIA in Pentagon sta si v zobe gleda obračuna škode, ki naj bi jo zavezniško letalstvo povzročilo iraškemu vojaškemu stroju. Pentagon trdi namreč, da so uničili tretjino iraškega vojaškega potenciala, CIA pa je mnenja, da je iraška vojska utrpela le 10-odstotne izgube. Kako je prišlo do teh razhajanj ni povsem jasno, ker imata tako CIA kot Pentagon iste vire, in sicer satelitske in letalske posnetke, pričevanja pilotov, iraških vojnih ujetnikov in beguncev. Po vsem sodeč Amerika nima na iraškem in kuvaitskem ozemlju svojih agentov, ki bi posredovali bolj točne podatke od satelitskih posnetkov.

Točni podatki pa so v teh trenutkih bistvene važnosti, ker je od njih odvisno, če je kopenski napad izvedljiv. S strateškega vidika bi lahko zavezniški prešli v kopensko ofenzivo le v primeru, da bi iraška vojska utrpela od 35 do 50 odstotkov izgub.

Po podatkih Pentagona so že doslej ta pogoj, CIA pa vztraja pri svojem obračunu, ki v bistvu odsvetuje napad, ker je iraška vojska po njenem še vedno premočna.

Za čudo z obračunom ameriškega obrambnega ministrstva sovpadajo britanske in francoske vojaške analize, tako da med izvedenci že prevladuje prepričanje, kako vojski dobesedno izsiljujejo kopenski spopad, ker se bojijo predolgega čakanja. CIA in DIA (vojaška protivohunska služba) se čutita užaljeni, ker Pentagon ne upošteva njihovih analiz. Po njunem je treba podatke o uspešno zadetih ciljeh, ki jih posredujejo zavezniški piloti, zmanjšati za trikrat, da se ima vsaj približno točen obračun škode. Nedvomno je to veljalo v drugi svetovni vojni, v korejskem in vietnamskem spopadu, danes pa ni še povsem jasno, če so »pametne bombe« spremenile to razmerje.

Ilona Stallerjeva za odprtje javnih hiš

RIM — Poslanka radikalne svetovalske skupine Ilona Staller, bolj poznana kot Cicciolina, je včeraj v poslanski zbornici iznesla zakonski predlog v dvanajstih točkah o ponovnem odprtju javnih hiš za prostitucijo.

V predlogu je nekaj bistvenih novosti v primerjavi s stanjem, ki je bilo v Italiji do leta 1958, ko je poslanka Merlin s svojim predlogom povzročila zaprtje javnih hiš. Glavna novost je, da slednje ne bi bile več pod državno upravo, temveč pod privatno, saj bi jih lahko vodile družbeno, zadrage ali pa tvrde, ki bi seveda morale imeti vsa jamstva, da lahko opravljajo to delo in torej uspešno upravljajo tak posel.

V ostalih točkah so med drugim predvideni tedenski zdravniški pregledi uslužbenk in uslužbencev v javnih hišah, klienti pa bi morali imeti zdravniško izkaznico, iz katere so razvidni redni pregledi. Po drugi strani pa morajo biti prostitutke socialno in zdravstveno zavarovane in delati v optimalnih pogojih.

Poslanka Stallerjeva je tudi obrazložila razloge, zaradi katerih je predlagala ponovno odprtje javnih hiš, kar bo prav gotovo dvignilo mnogo prahu. Dejala je, da zakon Merlin nikakor ni rešil dejavnosti organizirane prostitucije, obratno, pahnil jo je le v roke organiziranega kriminala, ki je nečloveško izkoriščal prostitutke ter v nekaterih primerih celo ogrožal njihovo življenje. V večini primerov so bile prostitutke prisiljene delovati v nemogočih pogojih ter iskati kliente po cestah, kar ima seveda svoje nevarnosti.

Stallerjeva je še dodala, da si večina Italijanov želi ponovnega odprtja javnih hiš in je zato nujno, da se obnovi ta dejavnost. Podoben zakonski predlog je dal pred letom dni socialdemokratski poslanec Antonio Bruno, vendar pa njegov predlog ni bil sprejet.